

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, tammik. 7 - Wed. Jan. 7, 1998

FINNISH AMERICAN WEEKLY

94. vuosikerta Vol. XCIV No. 1

65 cents

Suomi maksanut jäsenmaksunsa YK:lle

Suomi on ensimmäisenä YK:n jäsenmaana maksanut tämän vuoden koko osuutensa maailmanjärjestön kuluista, kertoi YK:n edustaja Juan Carlos Brandt New Yorkissa tällä viikolla.

Suomen osuus on 5.6 miljoonaa dollaria. Jäsenmaat ovat velkaa YK:lle yhteensä 3.1 biljoonaa dollaria, 1.6 biljoonaa perusbudjetista ja 1.5 biljoonaa rauhanturvaoperaatioista.

Suurin velallinen on Yhdysvallat, joka maksaa jäsenmaista eniten eli noin neljänneksen menoista. YK:hon kuuluu 185 maata. (STT-DPA-Reuters)

Lipponen Madridiin

Suomen pääministeri Paavo Lipponen (sd) vierailee Madridissa 12. tammikuuta. Lipponen matkustaa Espanjaan pääministeri Jose Maria Aznarin kutsusta.

Pääministerien on tarkoitus keskustella ainakin ajankohtaisista EU-asioista sekä Euroopan talous- ja rahaliitosta Emusta. Myös kuningas Juan Carlos ottaa Lipponen vastaan vierailun aikana. (STT)

Lipposen hallitus istunut tuhat päivää

Suomen pääministeri Paavo Lipponen (sd) hallitus on loppiaisenä istunut 1000 päivää. Vuodenvaihteessa hallitus saavutti seitsemännen sijan Suomen hallitusten ikätilastossa. Samassa tilastossa Lipponen hallitus nousee kuudenneksi jo 8. tammikuuta ja viidenneksi 20. tammikuuta.

Virkaiältään vanhin Lipponen hallituksen ministereistä on Ole Norrback (r), joka on loppiaisenä ollut ministerinä 3905 päivää. Seuraavaksi ministereistä sijoittuu ulkoministeri Tarja Halonen (sd) 2458 päivällään ja kolmantena on opetusministeri Olli-Pekka Heinonen (kok), joka on toiminut ministerinä 1426 päivää. Tuorein hallituksen jäsenistä on toinen valtiovarainministeri Jouko Skinnari (sd), jolla on ministeripäiviä takana 90.

Toistaiseksi pisimpään Suomen hallituksista on istunut Harri Holkerin hallitus, joka ehti toimia 1458 päivää. (STT)

MINNEAPOLIS, MN - David J. Speer, long-time Twin Cities public relations executive and former Minnesota Commissioner of Trade and Economic Development, received Finland's Order of the White Rose during Minnesota's observance of the 80th anniversary of Finland independence. Above, Jaakko Laajava, Finland's ambassador to the United States, presenting Speer (right) with the award. More on page 9. photo: Jeffrey P. Grossup

Poronsarvesta apua luunmurtumiin

Suomalainen tutkijaryhmä etsii nopea-kasvuisesta poronsarvesta apua luunmurtumien ja luukadon hoitoon. Jos tuloksia saadaan aikaan, poronsarvesta saattaisi olla ihmiselle apua ehkä jo 5-10 vuoden kuluessa.

Äskettäin ilmestyneen *Lapin Kansan* mukaan tutkijaryhmä on selvittänyt poronsarven nopeaa kasvua jo parin vuoden ajan. Jos kasvutekijät voitaisiin siirtää ihmisiin, kyseessä olisi merkittävä edistys luunmurtumien ja osteoporoosin hoidossa.

Kasvutekijöistä olisi apua luunmurtumien parantamisessa, luun haurastumisen

estämisessä sekä rustovaurioiden korjaamisessa. Yksi tutkimuksen keskeisistä kysymyksistä on, pystytäänkö kasvutekijöitä luomaan keinotekoisesti.

Oulun yliopiston anatomian laitoksella työskentelevää tutkijaryhmää johtaa solubiologian professori Kalervo Väänänen. Väänänen arvion mukaan tutkimukseen perustuvaa lääkettä voisi olla markkinoilla aikaisintaan viiden vuoden kuluttua.

Väänänen tutkijaryhmä on yksi maailman johtavista tutkijaryhmistä luun biologian alueella. (STT)

This week in

THE FINNISH-AMERICAN pages 8 - 14

RAIVA AJA

• New Year's speech by Martti Ahtisaari
President of the Republic of Finland

• Jim Kurtti delivers moving address
at Finland's independence celebration in Hancock (MI)

Hauska junamatka

VALTO ELORANTA
ORANGE CITY, FL

Oli vuosi 1960, kun kaverini Rolfin kanssa tulimme ensimmäistä kertaa Kanadaan. Aikomuksemme oli ollut muuttaa siirtolaistoksi Yhdysvaltoihin ja olimme jättäneet viisumilomukset Helsingin USA:n suurlähetystöön vuotaa aikaisemmin.

Olimme kuitenkin malttamattomia, niin kuin nuoret yleensä ovat, ja kun huomaisimme, että Kanada ilmoitti lehdistä ottavansa vastaan uusia emigrantteja, päätimme kokeilla, pääsisimmekö sinne. Hakemuksemme hyväksyt-

tiin, ja Kanadan Helsingin konsuli suositteli meille paikkakuntaa nimeltä Sault Ste Marie.

"Siellä teillä on hyvä tulevaisuus edessänne", hän vakuutti.

Rolf ja minä innostuimme heti asiasta. Meidän oli tilattava matkaliput osoittaaksemme, että meillä oli vakavat aiheet muuttaa Kanadaan. Siispä hankimme matkaliput ensi tilassa ja matkustimme lentokoneella Kööpenhaminasta Montrealiin.

Hämmästyksimme oli suuri, kun huomaisimme, että koneessa oli paljon suomalaisia, yksinäisiä ja perheellisiä maastamuuttajia.

Montrealin lentokentällä siirtolaisten piti täyttää vielä joitakin lomakkeita ja vastaila virkailijoiden kysymyksiin. Tämä oli monille suomalaisille vaikeaa ja mahdotontakin, koska he eivät osanneet ollenkaan englantia.

Rolf ja minä tulimme toimeen tällä kielellä, joten meitä pyydettiin tulkeiksi. Saa-toimme näin olla avuksi sekä virkailijoille että uusille maahanmuuttajille.

Kun kaikista mahdollisuuksista oli selvitty, lähdimme katselemaan Montrealin kaupunkia. Huhtikuussa lumisateessa huomioni kiinnittyi kadunkulmassa seisovaan poliisiin, jolla oli yllään pitkä

päällystakki. Se oli "juoponnapissa", niin kuin suomeksi leikisti sanotaan, ja tämä lainvartija näytti silmissäni jotenkin niin seruiselta, että tokaisin Rolfille: "Oletko varma, että tulimme oikealla koneella? Minusta näyttää, että olemme Venäjällä!"

Vasutaukseksi sain makean naurun.

Kun ilma oli kylmä, rupe-simme katselemaan kahvilaa, missä saisimme kupin kuumaa kahvia. Se löytyi helposti, mutta kahvin tilaaminen ei käynyt yhtä mutkatomasti. Meitä ei tahdottu millään ymmärtää, ja olimme aivan ihmeissämme.

Syy selviksi kuitenkin pian: olimme ranskaa puhuvassa ympäristössä. No, saimmehan lopulta tätä virkistävää juomaa.

Iltapäivällä siinä klo viiden maissa nousimme junaan, joka vei meidät Sault Ste Marie:in, missä meitä odottaisi konsulin mainitsema loistava tulevaisuus. Monenlaisia maisemia vilahteli ohijunan kiitäessä länttä kohti. Junan ikkunasta näimme ensimmäistä kertaa elämässämme oikeita in tlaaneja, jotka olivat tulleet asemalle junaa katsomaan.

Olimme ostaneet makuupaikkaliput, ja kun väsymys alkoi vaivata, kysyin konduktööriltä, missä päin makuuvaunu oli. Junailija vastasi, että olimme siinä vaunussa ja jatkoi matkaansa.

Ihmettelin hänen vastauksiaan, ja kun hän parin tunnin kuluttua taas kulki vaunumme läpi, toistin kysymyksen hiukan ärtyneseen sävyyn ilmoittaen, että me olimme maksaneet makuupaikkoja ja että olimme kovin väsyneitä ja haluaisimme päästä lepämään.

Taas hän ilmoitti, että oli makuuvaunu ja että meidän oli odotettava vielä pari tuntia. En ymmärtänyt ollenkaan, kuinka tämä istuma-vauunu voisi olla makuuvaunu, mutta minun oli tyydyttävä hänen vastaukseensa.

Aloin jo todella suuttua, ja kun junailija kolmannen kerran kulki vaunumme läpi, kovensin ääntäni ja tiedustelin jälleen kerran asiaani.

"Puoli tuntia vielä", sanoi konduktööri, "ja sitten pääsette nukkumaan."

Uteliaisuuteni kasvoi ja päätin kestää vielä puoli tuntia.

Ja kolmenkymmenen minuutin kuluttua konduktööri

palasi vaunuun kädessään pitkä rautakeppi. Sen päässä oli koukku, jolla hän avasi katon rajassa olevat luukut. Niistä putosi kaksi toisiinsa kiinnitettyä vuodetta, jotka muistuttivat hiukan vanhanaikaisten laivojen sänkyjä. Jokaiselle matkustajalle avautui vuode.

Vedimme verhot eteen, joten meillä oli jonkinlainen oma rauha. Meitä ei enää yhtään nukuttanut, sillä tilanteen huvittavuus sai meidät tuostakin purskahtamaan raikuvaan nauruun. Saimme kuitenkin oikoa väsyneitä jäseniämme.

Aamulla junailija herätteli meidät ja ilmoitti, että seuraava pysäkki olisi Sault Ste Marie. Laskeuduimme junasta ja totesimme olevamme ai-noat tälle asemalle jääneet matkustajat.

Katselimme ympärillemme emmekä nähneet muuta kuin suomalaisia ulkokuonetta muistuttavan kopin. Vertasimme matkalipuihimme olleen määräaseman nimeä kopin seinässä olevaan kylttiin. Oikeassa paikassa olimme. Mielestäni vilahtivat konsulin sanat loistavasta tulevaisuudesta.

Asemalle tuli taksi, joka vei meidät kaupungin keskustaan. Sieltä löysimme pienen hotellin, missä yövyimme. Tutkiskelimme tätä tulevaisuuden paikkaa ja totesimme olevamme eri mieltä konsulin kanssa.

Sanoimme yhdestä suusta: "Tämä paikka ei ole meitä varten!"

Juna kulki joka toinen päivä itään ja joka toinen päivä länteen. Edellisenä päivänä se oli mennyt länteen, joten tänään se menisi itään. Päätimme lähteä itään päin, Torontoon, koska se oli lähempänä kuin lännessä sijaitseva Vancouver.

Torontoon saavuttuamme tiesimme, että se oli oikea paikka meille. Yövyimme YMCA:n hotellissa ja heti aamulla rupe-simme katselemaan asuntoa ja löysimme sen samana päivänä. Työpaikkakin järjestyi pikavauhtia Robert Simpson yhtiöstä.

Kaverini Rolf ja minä asuimme kaksi vuotta Torontossa. Tämän ajan kuluessa emigranttipaperit Yhdysvaltoihin muuttoa varten oli hyväksytty. Minä muutin USA:n puolelle vuoden 1961 lopulla, New Yorkin kaupunkiin, missä asuin kaikkiaan 17 vuotta.

Valto Eloranta on innokas radioamatööri (AE4QZ). Tässä hän radionsa ääressä juttelemassa amatööristävilleen eri puolilla maailmaa.

Kuva: Riitta Eloranta

RAIVAAJA

ISSN 1059-4779
(THE PIONEER) - Established 1905
(USPS 454-580)

Periodicals postage paid at Fitchburg, MA

Published weekly except the last week of July, the first week of August and the last week in December by Raivaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
POSTMASTER: Send address changes to Raivaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR Marita Cauthen
BUSINESS MANAGER Jonathan Ratila

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600

Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.

Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.
(other times by appointment)

TELEPHONE: 978-343-3822

FAX: 978-343-8147

e-mail: raivaja@net1plus.com

Subscription rates:

USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00; 3 mo. - \$16.00

OUTSIDE USA: 12 mo. - \$33.00; 6 mo. - \$25.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge the part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within two weeks of publication. Credit is made only for the first insertion.

Exchange rate

January 2, 1998

1 Finnish mark = US \$.1834

1 US \$ = 5.4536 FIM

Foreign exchange, New York prices.
Rates for trades of \$1 million minimum.

Nimipäivät

Tammikuun 7 p., Augusti,
Aku, August

Tammikuun 8 p., Hilppa,

Tammikuun 9 p., Veikko, Veli
Titta
Veijo

Tammikuun 10 p., Nyyrikki

Tammikuun 11 p., Kari, Karri

Tammikuun 12 p., Toini

Tammikuun 13 p., Nuutti

Tammikuun 14 p., Sakari,

Saku

Tammikuun 15 p., Solja

Tammikuun 16 p., Ilmari,

Ilmo

Tammikuun 17 p., Toni,

Antoni, Antto, Anton

Tammikuun 18 p., Laura

Tammikuun 19 p., Heikki,

Henrik, Henriikki, Henri

Tammikuun 20 p., Henna,

Henni, Henriikka

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1998

Suurkiitos kaikille vuoden 1997 aikana lahjoituksia tehneille! Kiitos tuestanne Raivaajan 92-vuotisen toimikauden aikana!

Vuoden 1998 tukemisrahasto alkaa nyt!
Lähetäkää lahjoituksenne jo tänään ja
niin usein kuin vain voitte sen tehdä!

Vaivaisukot ovat myös kansantaiteen luomuksia

Kansantaidetta, kuten vaivaisukkokulttuuriakin on syntynyt kansan käsistä. Näitä omalaatuisia vaivaisukoveistoksia syntyi jo ennenkuin Suomen kuvanveistotaide keskiaikaisen kirkkotaiteen jälkeen oli syntynyt.

Vaivaisukoilta eli kansansuussa puuäijille syntyi oma kulttuurinsa kirkollisessa elämässä. Monen kirkon tai talon pöytäseistä jököttää vaivaisukko useimmiten käsi ojolla ja rampana anomassa ohikulkijalta apua.

Vaivaisukkokulttuurin varsinaiseksi synnyinseuduksi sanotaan Pohjanmaata. Vanhimmat ukot löytyivät Keski-Pohjanmaalta, mutta eteläiseltä Pohjanmaalta Soinista löytyy Suomen ainoa vaivaisakka.

Markus Leppo kuvaa Vaivaisukot-kirjassaan mainiosti vaivaisukkokulttuuria, jonka selvittelyssä tämä jo edesmenyt tutkija on tehnyt suururakan. Hän välittää jälkeensä tunteellisen tuulahduksen tästä kansan kuvanveistotaiteen lajista, jota vaivaisukot edustavat.

"Kun illan hämyssä lähestymme jotakin Pohjanmaan kirkkoa, pyyhkäisee auton valo kirkon tai talon seinustalla olevaa ihmishahmoa. Himmennämme ehkä valot ja ohimennen toteamme, että vaivaisukokohan se vain, aivan tavallinen puuäijä, mitä sitä nyt ihmettelemään. Jatkamme matkaa ja kirkkaat valokeilat puhkovat pimeyttä."

Valot himmennettyinä on

Suomen kulttuurihistoriassa hävitetty arvokkaita rakennustaiteen luomuksia. Kirkkojen pöytäseistä seisovat vaivaisukot ovat säästyneet hävittäjän kouralta siksi, että ne eivät ole pelkkiä kansantaiteen luomuksia, vaan niillä on ollut, mutta onko enää, tärkeä sosiaalinen tehtävä.

Suomen vaivaisukot edustavat kansan kuvanveistotaiteita 1700-luvulta alkaen. Tutkimus ei ole niihin enemmälti puuttunut. Markus Leppo on nähnyt syyksi sen, että kyseessä on perusluontoinen, tavallisuudesta täysin poikkeava uusi taiteen haara, joka sijoittuu kansantaiteen ja taidehistorian välimaille sekä työntyy vielä sosiaalipolitiikkankin alueelle.

Ensimmäinen sosiaalinen taidelaji

Vaivaisukot ovat siis laajasti ottaen ensimmäinen puhdasti sosiaalinen taidelaji Pohjoismaissa, kenties koko maailmassa. Niille on antanut alkusysäyksen sosiaalinen, köyhäinhoitoon kohdistuva lainsäädäntö, joka sittemmin siirtyi kunnallishallinnon harteille.

Pääsihteeri Ossi Haaramäki Lapuan tuomiokapitulista selvittää, että vaivaisukkokulttuuri on tyypillinen esimerkki siitä, miten ihmisten hätään on yritetty yhteisvastuullisesti vastata, vaikkakin varsin erikoisella tavalla. Vaivaisukot olivat ensimmäisiä kolehdinkantajia.

Haaramäki pohtii, miksi juuri mies, vain yksi vaivaisakka Soinissa?

"Naisilla lie kaiketi jo 1700-luvulla miehiä sosiaalisempi vastuu, mutta silloin yhteisvastuuta osoitettiin ruotukoidille, joista saatiin esikuva vaivaisukoilta."

"Vaivaisukkokulttuuri puhuttelee nykyihmistä niin ikään yhteisvastuun hengessä, mutta rahallinen merkitys sillä on vähäinen, vain symbolinen", Haaramäki otaksuu.

Pohjalainen nikkaritaito uurti uraa

Pohjalaisten käsityö- ja nikkariseppätaidot ovat merkittäväkin syy siihen, että vaivaisukkokulttuurin alkujuurat löytyvät Pohjanmaalta. Muun muassa Kuortaneella eli kansantaitelijanikkari Heikki Mikkilä (Hukari), jonka käsistä on lähtenyt monen monta ukkoa kirkon pieliin. Vähäinen merkitys ei ole musiikki- ja laulumies Heikki Klemettiläkään, joka on nostanut vaivaisukot "pramille".

Vaivaisukoilla on kautta aikain ollut ankea elämä. Monet niistä on jouduttu hävittämään kokonaan, koska ohikulkijat ovat ne peräjälkeen viimeisessä hädässään ryöstäneet suuren rahan tavossa. Puukirkkoja paloi ja samalla meni vaivaisukkokin.

Mutta omaa tehtävänsä ne ovat hoitaneet jo kolmatta vuosisataa.

Haaramäki oli kerran Nurmossa kotikirkkonsa vaivaisukon kohdalla kuullut naisenkin laushtaneen tputtaessaan almuun vaivaisukolle, että "täytyy panna rahaa, kun pääsi kirkkoon, vaikka kotona niin vastusti".

"Monet ovat siis motivoituneet", yhä tarvetta. Kälviälläkin Haaramäki päättelee.

Harvat ohikulkijat enää almullevat

Kälviän kirkkoherra Heikki Niemelä näkee vaivaisukoilta

juuren olinpaikakseen, koska se tietää, että kärsinyt kärsivää auttaa.

Vaivaisukon virkaa ei ole jatkuu sivulla 4

Toholampilaisten vaivaisukko.

Kuva: Toini LAAKSO

Ilmajokisten köyhäinavunkeräjä on sijoitettu kirkkopihan portin viereen.

Nurmolaisten ensimmäisen kolehdinkantajan on tehnyt kuortanelainen taitomies Heikki Mikkilä.

Kurikassa on kaksi vaivaisukkoa, josta toinen on jo museoitu. Kellotapulissa yhä olevan ukon tekijäksi mainitaan kirkonsäntä, puuseppä Westerlund.

Kuvat: Toive Tynjälä

Hilja Halonen

FITCHBURG, MA - Hilja I. (Lehikoinen) Halonen, 72, kuoli tammik. 1, 1998 Birchwood Manor hoitokodissa sairauden murtamana. Hän oli 1985 kuolleen Unto E. Halosen leski.

Hän oli syntynyt kesäk. 24, 1925 Juukassa Suomessa ja muutti Yhdysvaltoihin 1952. Vuosina 1969-1989 Hän asui Fitchburgin ja Ashbyn alueella. Vuonna 1989 hän muutti Lantanaan, Floridaan, mutta palasi Fitchburgiin viime vuonna.

Edesmennyt kuului Messiah Lutheran seurakuntaan.

Kaipaamaan jäi kaksi poikaa, Esko "Ace" Halonen, Acton ja Joe Halonen, Phoenix, AZ; tytär Linda Miller, Bradenton, FL; kymmenen lastenlasta ja joukko sukulaisia täällä sekä Suomessa.

Sawyer-Miller-Masclarelli Funeral Home, 129 Elm St., huolehti hautajaisjärjestelyistä. Hautausmaahan Forest Hill hautausmaahan.

Vainajaa voi muistaa lahjoituksella: American Parkinson Disease Association, 720 Harrison Ave., Boston, MA 02118.

Smith Funeral Home, Inc.

Elden E. Bjurling
Douglas Stone
Directors

69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 508-632-0377

**MOORCROFT
HAUTAUSTOIMISTO**

31 Myrtle Ave., Fitchburg, MA
Puh. 508-343-7137

Ystävällinen palvelu

PYSÄKÖINTITILAT

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

Aino J. Heikkilä

NEW IPSWICH, NH - Aino J. (Toko) Heikkilä, 91, kuoli jouluk. 26, 1997 Hillcrest hoitokodissa Fitchburgissa (MA). Hän oli 1991 kuolleen Eino J. Heikkilän leski.

Hän oli syntynyt elok. 28, 1906 Fitchburgissa John ja Lucina (Tiilikkala) Tokon tyttärenä ja oli asunut paikkakunnalla monia vuosia. Hän oli asunut myös Gardnerissa (MA) ennen kuin muutti New Ipswichiin 1960-luvun alussa.

Edesmennyt oli työskennellyt jonkin aikaa Friendship Manor'ssa New Ipswichissä.

Heikkilä kuului Fitchburgin Kalevan Naisiin. Käsityöt olivat hänen harrastuksensa.

Kaipaamaan jäi poika Peter Heikkilä, New Ipswich; kaksi lapsenlasta; sekä sisarusten lapsia.

Hautausmaahan Central hautausmaahan.

**Newton-Bartlett
HAUTAUSTOIMISTO**

Tel. 603-863-2113
42 Main St., Newport, NH

**May
Funeral Service****HAUTAUSTOIMISTO**

Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

Kuolleita**Doris A. Peltola**

LEOMINSTER, MA - Doris A. (Dahne) Peltola, 77, 50 King Avenue, kuoli tammik. 4, 1998 Birchwood Care Center hoitokodissa sairauden murtamana. Hän oli 1995 kuolleen Edwin S. Peltolan leski.

Hän oli saanut päästötodistuksen Athol High Schoolista 1938. Edesmennyt oli työskennellyt opettajan apulaisena Leominsterin kouluissa useita vuosia, jääden eläkkeelle 15 vuotta sitten.

Kaipaamaan jäi poika Dana Peltola, Leominster; tytär Denise Brockleman, Rindge, NH; veli Kenneth Dahne, Rangely, ME. Sisko Mildred Watson oli kuollut 1994.

Bosk Funeral Home, 85 Blossom St., Fitchburg, huolehti hiljaisuudessa tapahtuneesta hautauksesta.

Marmorisia ja graniittisia
hautakiviä

BOLSTER

Monumental Works

DAVID J. PRATT, omistaja
Route 26, Oxford, Maine
Puh. 207-743-2673

Aarne W. Aho

WESTMINSTER, MA - Aarne W. Aho, 86 Overlook Road, kuoli tammik. 1, 1998 Leominsterin sairaalassa.

Hän oli syntynyt New Ipswich, NH:ssä pastori Emma-nuel P. ja Hilda (Linna) Ahon poikana. Hän oli käynyt Fitchburg High Schoolia sekä Appleton Academyä New Ipswichissä.

Aho oli kirvesmies ja rakennusurakoitsija ammatiltaan ja oli mm. valvonut monien Fitchburgin eläkeläisasuntoloiden rakentamista.

Edesmennyt oli innokas metsästäjä ja kalastaja ja harrasti puutarhanhoitoa.

Kaipaamaan jäi puoliso Natalie (Dickinson) Aho; kaksi poikaa, Kenneth Aho, Ashburnham ja James Aho, Dracut; tytär Janice Sturgeon, Southboro; yhdeksän lastenlasta; ja yksi lapsenlapsen lapsi.

Hänen ensimmäinen vaimonsa Bertha (Babineau) Aho kuoli 1972.

Moorcroft Funeral Home, 31 Myrtle Ave., Fitchburg, huolehti hautajaisjärjestelyistä. Hautausmaahan St. Josephin hautausmaahan Fitchburgissa.

Robert H. Auchmoody Funeral Homes, Inc.

Poughkeepsie, NY
452-1680

Hopewell Junction, NY
221-9234

Fishkill, NY
896-6166

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220

In continuous service to the community since 1849

TILLINGHAST - Hautaus-toimisto

Danielson, Conn.
Tel. 203-774-3284

Central Village, Conn.
Tel. 203-564-2147

NORDGREN

HAUTAUSTOIMISTO

300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin 852-2161

ARTHUR A. NORDGREN

Deware Family Funeral Homes

Serving All Faiths & Nationalities

Deware Funeral Home

Wollaston Chapel

576 Hancock Street

Quincy, MA 02170

Hannel Funeral Home

Hannel Chapel

86 Copeland Street

W. Quincy, MA 02169

Directors

Scott Deware

Matthew Hannel

(617) 472-1137

Affordability Plus Service

Advanced Planning • Cremation Service Available

Services Rendered To Any Distance

Affiliated with the J.S. Waterman - Waring Funeral Homes

**Bosk
Funeral Home**

85 Blossom Street
Fitchburg, MA 01420
(508) 342-3635

John A. Bosk, Sr. John A. Bosk, Jr.
Donald G. Dufault
Registered Directors

MEMBERS OF LOCAL AND INTERNATIONAL
ASSOCIATIONS TO SERVE YOU WORLD WIDE.

LOCAL MEMBER CREMATION ASSOCIATION OF NORTH AMERICA

PRE-PLANNING AVAILABLE TO SUIT EVERY NEED FUNDED THROUGH:

• BANK TRUSTS • LIFE INSURANCE
• ASSOCIATION CANADO-AMERICAINE • AIA INSURANCE

AT-NEED SERVICES • CHURCH • CHAPEL • CEMETERY • RESIDENCE

SERVING ALL FAITHS

**Ashburnham
Funeral Chapel**

33 R. Main Street
Ashburnham, MA
(508) 827-5700

Sawyer-Miller-Masclarelli

Funeral Homes, Incorporated

129 Elm Street • 123 Main Street • 3 Massachusetts Ave.

Fitchburg

Westminster

Lunenburg

Directors:

Henry J. Masclarelli

John F. Masclarelli

Michael D. Masclarelli

Howard J. Miller

Ina A. Davidson-Carey

508-345-6778

Fax 508-345-5886

Also Serving Ashby, Ashburnham, Hubbardston

and Princeton

Massachusetts
Funeral
Trust

FORE
THOUGHT

Irene Aalto

WORCESTER, MA - Irene Aalto, 73, kuoli tammik. 1, 1998 Hermitage Health Center hoitokodissa.

Hän oli syntynyt Worcesterissa Andrew ja Hilja (Pelkola) Aallon tyttärenä ja oli asunut paikkakunnalla suurimman osan elämästään.

Kaipaamaan jäi kaksi veljeä, Leo Aalto, Worcester ja Arthur Aalto, Concord; sisko Lillian Valentine, Worcester; sekä sisarusten lapsia.

Hautausmaahan Hope hautausmaahan.

**Uudenvuoden
juhlinta työllisti
Suomen poliisia**

Suomalaiset ovat selviytyneet uudenvuoden yön vietoista suhteellisen vähäisin vammoin. Raketteja ammuttiin varovaisemmin kuin viime vuonna, ja juhlinta sujui poliisien mukaan ilman vakavia väkivallanteita.

Vakavia silmävammoja ilotulitteet aiheuttivat kuitenkin tänäkin vuonna. Hyksin silmäklinikkalla on hoidettu useita 11-15 -vuotiaita lapsia, joiden silmiä ilotulitteet ovat vahingoittaneet.

Uudenvuoden yön juhlijat työllistivät poliisia koko maassa, paikoin jopa ennätyskellisen vilkkaasti. Poliisit hälytettiin lukuisia tappeluja rauhoittamaan, kotikäynnille ja sammuneita kuljettamaan.

Pelastuslaitosten yö oli normaalin uudenvuoden kaltainen, joillakin paikkakunnilla jopa odotettua rauhallisempikin. Raketit sytyttivät useita tulipaloja eri puolilla maata, mutta ketään ei kuollut paloissa. Suomen palolaitokset ovat kiitelleet, että työvoimaa on saatu hälytettyä ripeästi paikalle uudenvuodenaatosta ja palomiesten lakosta huolimatta. (STT)

VAIVAIKOT ...

jatkoa sivulta 3

voitu lakkauttaa, koska ihmisen osa on yhä olla nälkäinen, yhä kaivetaan sankarihautoja, yhä on puutetta, häntä ja ahdistusta.

"Mutta vain harva ohikulkija ehti vaivaisukon kohdalle pysähtyä", Niemelä toruu.

Vanhimmat ukot ovat juuri Kokkolanseudulta, johon Kälviäkin lukeutuu. Luodon vaivaisukko on erään tutkimuksen mukaan vanhimpia. Myös Perho on saanut varhain ukkonsa. Ukoissa löytyy yhtäläisiä piirteitä Kaarlelan ja Pietarsaaren vaivaisukkolhin sekä Pohjanmaan muurossa Vaasassa olevaan ukkoon.

Niitten syntyhistoria voisi hyvinkin olla 1600-luvulta. Vaivaisukkokulttuuri nousi kukoistukseensa sadan vuoden aikajaksolla 1740-1840, jolloin Suomeen rakennettiin runsaasti puukirkkoja, tietää Ossi Haaramäki.

TOIVE TYNJÄLÄ
(Demari)

90-vuotias Lempi Aunio muistelee siirtolaiskokemuksiaan

FITCHBURG, MA - Viiksyksymmentäluvun lopulla Yhdysvaltoihin siirtolaiseksi muuttaneen Lempi Aunio 90-vuotissyntymäpäivää vietettiin menneen marraskuun puolivälissä Messiah luterilaisen seurakunnan Naistenliiton toimesta kirkon alaisissa. Mukana oli noin 70 henkeä.

Päivänsankaria huomioitiin lauluin ja puhein.

Seurakunnalla ei ole ollut suomenkielistä pastoria yli kolmeentoista vuoteen. Edesmenneen pastori Raymond J.L. Ahon vaimo Viola Aho piti ohaisen puheen Lempiä.

"Olen tuntenut Lempin monet kymmenet vuodet ja olen kunnioitettu voidessani lukeutua teidän joukkoon ja

kertoa sanoja saattamatta tästä erinomaisesta uskon sisaresta.

"Hän on yksi meidän vanhimpia jäseniämme, jolle Jumala on nähnyt antaa pitkät elinvuodet ja kristityn vaeluksen. Olemme tunteneet hänet uskollisena puolisona, hurskaana äitinä ja rakkaana ystävänä sekä naapurina.

"Hänen vilpittön rakkautensa Herraansa ja Vapahtajaansa Jeesukseen Kristukseen on hänen loistavin seppelensä! Joka kerta kun juttelen hänen kanssaan, hän osoittaa Kristukselle korkeimman kunnian elämässään.

"Hiljattain kun keskustelimme Lempi kysyi: 'Miksi minä vielä olen täällä, kun tuntuu, ettei minua oikein enää tarvita?' Silloin jatkoin tähän, kuinka me kaikki tarvitsemme Lempiä. Tarvitsemme hänen viisauttaan, kasvaa täysi-ikäisyydessä ja vielä opia sitä pysyvistä uskollisuutta Jumalan Sanaan!

"Otin hänen käteensä hellästi omiini ja sanoin: 'Me tarvitsemme näitä käsiä, jotka on uskollisesti pantu ristiin rukouksessa Herran armoistumisen eteen; perheen, uskon, sisarten ja -veljien, koko seurakunnan ja herran palvelijain puolesta.'

"Kyllä nuo kädet ovat olleet ristissä joka päivä kaikkien puolesta. Ei voi muuta kuin sanoa, että sinun uskosi on ollut suurenmoisen esimerkki meille kaikille ja me rakastamme sinua.

"Tahdomme osoittaa sinulle vain pienessä mitassa meidän kiitoksemme, että elämäsi on ollut kosketuksessa meidän elämämme ja monen muun, jonka yksin Herra tietää. Rukoilemme, että sinulla on hauska ja siunattu 90-vuotisjuhlapäivä tänään."

Ohjelman loputtua Lempi nousi kiittämään kaikkia ja ennen kaikkea Jumalaa kaikesta avusta vaikeiden vaiheiden aikana. Hän totesi, että vaikka "minä olen paha, on Jumala ollut armollinen ja vetänyt puoleensa rakkaudellaan".

Hän vielä yllytti: "Koetta-kaapa saavuttaa minun ikäni!"

Lempi sanoo olevansa Jumalalle kiittollinen terveydestään. Syntymäpäivänsä al-

Lempi Aunio 90-vuotisjuhlillaan.

koihin 9. marraskuuta lääkäri totesi sappikivet, jotka olivat valvanneet jonkin aikaa.

Leikkaus meni hyvin. Viikon päivät sairaalassa olivat sekavia. Sitä seurasi toinen

viikko hoitokodissa toipilana, kunnes Lempi pääsi kotiin.

Nyt hän saa viikottaista apua enemmänkin kuin tarvitsisi. Kodinhoitaja laittaisi puolenpäivän purtavaa, mutta Lempi sanoo: "Enhän minä ole tottunut kielisten ruokiin, siitä ei tule mitään. Kyllä minä tästä omaan ruokaan tottuneena pärjään."

Lempi muistelee siirtolaiselämänsä seuraavien sanoin:

"Amerikkaan lähtö ei ollut minulle ollenkaan mieluinen asia", kertoo Lempi.

"Mieheni Johan 'Jussi' veljensä jo ollessa täällä lähti Amerikkaan ensin vanhimman 15-vuotiaan rippikoulun käyneen pojan kanssa vuonna 1957."

"Amerikka ei kiinnostanut vähääkään minua. Kuitenkin noin vuoden kuluttua nousin junaan Ylistaron asemalta viiden lapsen kanssa kohti Helsinkiä. Nuorin oli silloin 6-vuotias."

"Mieleeni jäi, kun hyvän ystävän piti tulla vielä hyvästelimään junalle, mutta myöhästyi, eikä enää tavattu."

"Äidilleni ja minulle lähtöni jatkuu sivulla 7

Lempi Aunio vuoden 1993 pääsiäisenä lastenlasten lastensa Laran ja Jonin kanssa.

Seurakuntien uutisia

Fitchburg, MA

Bethel-seurakunta

Suomenkielinen radioharrastus HYVÄT UUTiset lähetetään joka sunnuntaiamuuna asemalta WEIM am 1280, Fitchburg, klo 8:45.

Uudenvuodenvastaanottajaiset Niilo Kopsalan luona Lunenburgissa.

Hengelliset tilaisuudet tammi-kuun 11. ja 25. päivinä klo 2 iltapäivällä Elm St. Lähetyskirkossa.

Tiedusteluja seurakunnan toiminnasta voi tehdä soittamalla Michael Miedolle 345-2482 tai numeroon 343-9659. Myös niitä, jotka tarvitsevat kyytiä seurakunnan tilaisuuksiin, pyydetään ottamaan yhteys yllämainittujen numeroiden avulla.

Tervetuloa tilaisuuksiin ja siunausta tulevalle vuodelle!

Elm St Lähetysseurakunta

Jumalanpalvelus sunnuntaina klo 9:30 aamulla. Pastori John Buczynski saarnaa. Pikkulapsille on järjestetty hoito jumalanpalveluksen ajaksi.

Kellokuoro kokoontuu maanantai-iltaisin klo 7:00.

Kirkkokuoro harjoittelee tiistai-iltaisin klo 6:45.

Haurtaustilaisuus keskiviikkoina klo 2:00 iltapäivällä.

Messiah Lutheran seurakunta

Perjantaina, tammi 9. p: nä klo 2:00 ip. suomalaisten naisten raamattutunti kirkolla.

Lauantaina, tammi 10. p: nä klo 9:00 - 10:30 aam. kiltä kokoontuu. Klo 6:00 - 9:00 ill. Sr. Youth kokoontuu pizzatilan merkeissä.

Sunnuntaina, tammi 11. p:nä klo 8:15 aam. suomenkielinen jumalanpalvelus. Klo 8:45 pyhäkoulun opettajat kokoontuvat rukollemaan. Klo 9:00 pyhäkoulu sekä Jr./Sr. High School -luokkalaisten ja aikuisten raamattutunnit. Klo 10:30 englanninkielinen ehtoollisjumalanpalvelus.

MUISTA
testamenttiasi
RAIVAAJAA!
Siten turvaat
suomalaisten perintöiden
jatkuvuuden.

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa
Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO
69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

NORTH-END
SUBARU-MAZDA
Rte. 13, Lunenburg
(508) 582-4911 • 1-800-548-6699
ISUZU-SUZUKI
525 John Fitch Hwy., Fitchburg
(508) 345-1011 • 1-800-345-SAVE

Kaikenlaisia vakuutuksia . . . Puhutaan Suomea

NIEMI
INSURANCE
AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

CHOICE
INSURANCE AGENCY, INC.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN
AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Tel. 508-343-4853
Eino E. Niinimäki
SUOMEA PUHUVIA VIRKAILJOITA

HUHTALA OIL CO.
198 PATRIOTS ROAD, EAST TEMPLETON

• Our own service department to our customers
• New customers always welcome
• Our third generation
CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

From the desk of Stig Häggblom:

Picasso!

Pablo Ruiz Picasso oli syntynyt vuonna 1881, eli pitkän elämän ja vaikuttaa vielä todennäköisesti vuosisatoja eteenpäin.

Kävin hänen taidemuseossaan vuoden 1992 olympialaisojen aikana Barcelonassa. Äskettäin totesin Bostonissa, miten suuret ihmisjoukot voivat täysin hullaantua taiteesta. Oli merkittävä ja merkittävä tapaus, kun the Museum of Fine Arts yhdessä Washingtonin National Gallery of Artsin kanssa järjesti näyttelyn Bostoniin.

Vaikka näyttely, joka alkoi jo syyskuussa ja päättyi tammikuun 4. päivänä, käsitteli vain jakson, *the Early Years, 1892 - 1906* (jolloin Picasso oli vain 25-vuotias), näyttely oli hyvin merkittävä.

Kun kävin näyttelyn läpi, suuren ihmisjoukon saattelemana parikin kertaa, ihmettelin eniten sitä, että järjestelijät olivat saaneet kootuksi niin monipuolisen näyttelyn.

Picassoa on nähtävästi aika paljon Amerikassa. Tauluja oli saatu Moskovasta ja

Pietarista. Yksi huomattava teos oli tullut Göteborgista ja tietenkin paljon oli esineitä Picasson pysyvistä koelmista, hänen museostaan Pariisista ja Barcelonasta.

Tämä olisi mielenkiintoinen arvauskysymys: kuinka moni suomalainen omistaa jotain Picasson tuotannosta Suomessa? Tai muualla?

Kyllä kai sieltä jokunen esine löytyy, joskaan ei yhtään Frida Kahloa.

"For being a bad student, I was banished to . . . a bare cell with whitewashed walls and a bench to sit on. I liked it there, because I took along a sketch book and drew incessantly."

Näin Pablo itsestään nuorella iällä. Picasso oli syntynyt Malagassa, Espanjan eteläosassa. Hänen isänsä, joka oli koulunopettaja, havaitsi poikansa lahjakkuuden varhain, samoin kuin mies itsekin.

Taitelijaura alkoi jo lapsesta, näin voidaan sanoa, ja kun tuli muutti Madridiin koulutusta varten, koko suku lähti mukaan operaati-

oon. Picasso oli kuin "osakeyhtiö". Sukulaiset sijoittivat häneen varoja - ilmeisesti osinkojen toivossa.

Poika Picasso äidistään: *"When I was a child, my mother said to me, 'If you become a soldier, you'll be a general. If you become a monk, you'll end up as the Pope.'*

Instead, I became a painter and wound up as Picasso."

What a life, mikä elämä ... Bostonin näyttely kertoo

Tunnettu teos *Woman in a Chemise (Madeleine)* syntyi Picassolta Pariisissa talvella 1904-05.

Kuva: Museum of Fine Arts, Boston

paljon Picasson ensimmäisestä matkasta Pariisiin ja vaikutteista kaupungissa, missä niin monet suomalaisetkin mestarit ammensivat inspiiraationsa.

Näyttely kertoo Picasson "sinisestä kaudesta".

Kun Edvard Much maalasi *Huudon* (norjaksi: *Ropet*) vuonna 1893, Picasso oli 12-vuotias.

Kun kuningatar Victoria Englannissa kuoli vuonna 1901, oli Picasso kahdenkymmenen vuoden vanha.

Kun amerikkalaiset Wrightin veljekset suorittivat ensimmäisen lentonsa vuonna 1903, matkasi 22-vuotias Picasso tiheään tahtiin Barcelonan ja Pariisin väliä sekä toteutti kuuluisan taulunsa *La Vie*.

Kuuluisa Bostonin näyttelyn taulu, omakuva paletti kädessä (joka myös päätti näyttelyn), syntyi myöhään vuoden 1906 syksyllä.

Pablo Picasso kuoli vuonna 1973 ollessaan 92-vuotias.

Kaliforniassa juhlittiin Suomen itsenäisyyttä ja joulua

AINI TOSSAVAINEN
BERKELEY, CA

Monet juhlat ovat ohii ja vuosi lähenee loppuaan. Monet ystävät ovat poistuneet joukostamme tämän vuoden aikana. Toivon, että vuosi 1998 tuo Teille hyvää terveyttä!

Suomen itsenäisyyden 80-vuotisjuhlaa vietettiin Veljeysseuran haalissa runsaan yleisön läsnäollessa. Kiitokset Sirpa Tuomainen, Riitta Herwitz ja Irma Järvenpää ja kaikki jotka avustivat!

Karjalanpaisti maistui hyvin kaikille ja suuri, herkullinen Suomen syntymäpäiväkaaku oli kaikille mieleen.

Oli hauskaa nähdä niin paljon nuoria haalissa! Oli vain lyhyitä puheita, joita pitivät Ilse Tapia San Franciscon konsulaatista, Maiju Hourula puhui Suomi-koulun 15-vuotiskokemuksista ja alekirjoittanut hiukan Veljeysseuramme rakennuksen 65-vuotisjuhlan kunniaksi.

Ohjelman jälkeen oli tanssia.

Suomen itsenäisyysjuhlaa

huomioitiin myös seuraavana päivänä kirkossa. Entisille sotilaille ja meille muille vanhemmille ne olivat Suomessa vaikeita aikoja. Kuitenkin Suomen sotilaat pitivät Suomelle itsenäisyyden suuresta ylivoimasta huolimatta. Joskin rauhanteon ehdot olivat raskaat, saatiin lopulta rauha ja itsenäisyys säilytettyä.

Lasten joulujuhla Veljeysseuralla oli hauska. Lapset lauloivat ja soittivat ja tanssivat. Kiitokset Ken Salonen! Hän otti vastuun ja organisoiti tämän kauniin juhlan lapsille ja aikuisille. Kiitokset myös Aina Ratilainen ja avustajat hyvästä riisipuurosta!

Monet olivat koristamassa haalia ja kuusta edellisenä päivänä. Marilyn Boucher laitto kahvin ja monet muut avustivat tavalla tai toisella. Kaikille yhteiset kiitokset! Lopuksi joulupukki toi lahjat Korvatunturilta. Olin kuullut, että Lappiin rakennetaan suurempaa paikkaa joulupukille.

Oli Fahan joulumyyjäiset ja Veljeysseuran joulu-potluck. Siellä Veljeysseuran laulajat lauloivat pari laulua, ja sitten

laulettiin kaikki yhdessä joululauluja Unto ja Timo Laineen säestyksellä.

Virkailijat äänestettiin ensi vuodeksi. Irene Berndt jatkaa presidenttinä. Virkailijat ovat miltei samoja edelleen. Kaleva-Hiihtomajan presidenttinä jatkaa myös edelleen Mikko Valkonen.

Jouluaamuna oli kaunis suomalainen jumalanpalvelus University Avenuen kirkossa. Kuorolaiset lauloivat "Tuo armon valkokyyhkyn" ja "Jouluyö, juhlayö". Hugo Korpi lauloi kauniin soolon ja yhdessä laulettiin monet kauniit jouluvirret. Unto ja Tuula Laine soittivat yhdessä. Urkuri Ester Wilkman säesti sekä kuoroa että virret. Pastori Jorma Pesonen puhui joulun sanomasta meille. Kirkko oli kauniisti koristettu kuusen ja monien poinsettian avulla.

Seuraava tilaisuus on sunnuntaina, tammikuun 18. päivänä klo 2:00 iltapäivällä. Silloin on päivällinen ja virkailijain asetus virkaansa ja kokoukseen.

Hyvää vuoden alkua! Toivon, että tulette ahkerasti tilaisuuksiimme!

Murteet taas muotia Suomessa Tutkijoita kiinnostaa etenkin murteiden muuttuminen

Näyttää siltä, että murteet ovat tulleet uudestaan muotiin Suomessa. *Helsingin Sanomien* mukaan työväenopistojen murrekursseilla riittää osallistujia, ja joidenkin päivälehtien murrepalstat ovat ahkerasti leutuja ja siteerattuja.

"Minusta murteet ovat olleet aina muotia, kun kerran työssäni niitä koko ajan käsittelem", sanoo Helsingin yliopiston suomen kielen laitoksen Muoto-opin arkiston johtaja Kaisa Juusela.

Juusela kuitenkin myöntää, että yliopistolla oli vaihe, jolloin opiskelijat eivät olleet erityisemmin kiinnostuneita murteista. Slangi ja nykypuhekieli innostivat enemmän.

Tätä nykyä murteet kiinnostavat ja tutkimuksia tehdään ennen kaikkea siitä, miten murteet muuttuvat ihmisten muuttaessa paikkakunnalta toiselle.

Suosittu pro gradu -tutkielman aihe on, miten jollain tietyllä paikkakunnalla lapset ja nuoret puhuvat ja miten heidän puheensa suhtautuu vanhaan murteeseen.

Juuselan mukaan useimmat suomalaiset hallitsevat virallisen kielen lisäksi myös jonkinlaista murretta, ja käyttävät tilanteen vaativaa kieltä. Yliopiston ammattiopistoissa puhutaan aluepuhekielistä: kaikkein leimallisimmat murrepiirteet häviävät, mutta silti pohjalaisen erottaa puheen perusteella edelleen savolaisesta.

"Luen juuri kauhajokisten lasten murteesta tehtyä tutkielmaa, ja täytyy sanoa, että kymmenvuotiailla on Kaihajoella vielä hyvinkin paljon murrepiirteitä", Juusela toteaa. Juuselan mielestä suomalaisten murteet eivät ole häviämässä.

"Juuriensintä on edelleen hyvin muodikasta. Murteen säilyttäminen kuuluu siihen. Ihmiset haluavat tietää, mistä he ovat kotoisin."

LEMPI MUISTELEE...
jatkoa sivulta 5

oli kova paikka. Molemmat itkimme erotessamme. Äidin piti jäädä vuokralaisten turviin, he tulivat asumaan taalamme. Olin ainoa lapsia. Joku vieläkin huomauttaa, että kuinka lähdit sukutilalta!"

"Koirakin piti jättää. Se seurasi lähtöämme ja katsoi sääliä minua, että sinäkin jätät - sekin itketti. Se koski kovasti jättää. Kuulin, että olivat kohta lopettaneet sen."

"Helsingistä lensimme Lontoon. Kieltä osaamattomina meidät ohjattiin erään mieshenkilön mukaan, joka myös tuli Bostoniin. Silloin Bostoniin tulo oli harvinaista. Lontoon asemalla katselin ihmisiä tummia naisia, jotka olivat kääriineet itsensä pitkiin vaatekappaleisiin - niitähän kutsutaan sariksi."

"Eniten matkalla pelkäsin 6-vuotiaan puolesta. Mutta hän oli matkasta kaikkein iloisin, hyppien kuin irti maasta."

"Mieheni ja vanhin poikamme tulivat tuttavien autolla vastaan Bostoniin. Mieheni ensimmäinen työpaikka oli suomalaisten [United Co-operative] Farmers yhdistyksessä, jonka kautta järjestettiin alkuun asutuksen pariksi vuodeksi. Naapureina oli italialaisia, jotka pölpyttivät kieltään, eihän sitä ymmärtänyt."

"Co-operative Centerissä järjestettiin jokaviikkoinen illanvietto, jonne mekin menimme. Siellä [kunniakonsuli] Henry Puranen toivotti meidät tervetulleiksi. En minä osannut sanoa siihen yhtään mitään."

"Kun äiti kuoli Suomessa 1960, menin tyttäreni kanssa hautajaisiin. Henry Puranen auttoi papereiden hommaamisessa. Helsinkiin päästyämme meille oltiin vihalaisia, että olette tulleet väärillä papereilla. Otimme uudet passit paluuta varten. Tulimme takaisin laivalla. Matkalla oli kovia myrskyjä, sireenit huusivat yhtä mittaa. Yksi suomalainen nuori mies tuli samassa laivassa, myöskin Fitchburgiin."

"Vastoinkäymisiä riitti", jatkaa Lempi. "Piti opetella asumaan. Silloinen Messiah luterilaisen seurakunnan pastori Toivo Esala tuli tutustumaan meihin, eikä minulla ollut tietoa minkä suunnan pappi hän oli. Ja minä sanoin tälle papille, että Suomessa oli evankelinen ja herätysliikkeen seurakunta. Heränneet eivät uskoneet ylösnousseeseen Vapahtajaan. Evankelisilla oli valoisampi usko ylösnousseeseen Jeesukseen. Tällaisinkin tuli sanotuksi, jota kauhistelin jäljestä päin."

"Pastori Esalan vaimo säesti

laulut pianolla silloisessa Naistenliitossa ja päivisin hän oli koulun opettajana. Minä katsoin heidän lastensa perään ja tein keittiötöitä."

"Myöhemmin Jussi sai työpaikan Crocker Paper Millistä, josta sitten jäi eläkkeelle 13 työvuoden jälkeen. Olimme jo asuneet omassa talossa Rindge Roadilla."

"Koulutoimisto", kertoo Lempi, oli silloin Upper Commonilla ja siellä likellä oli suomea puhuva asuntojen vuokraaja Mrs. Selma Passoja, joka auttoi lapset koulun alkuun. Mrs. Passojalla oli paljon suomalaisia vuokralaisia."

"Isommat menivät iltakouluun kieltä oppimaan, mutta vanhin pojista ei halunnut mennä. Myöhemmin hän otti erilaisia kursseja ja on nyt Floridassa rakennustarkastajana. Kaksi pojista kävi yliopiston ja ovat insinöörien töissä, toiset kaksi kävivät ammattikoulun. Heistä toinen oli Olkkola Toolsilla työssä monet vuodet. Kaksi poikaa on taistellut Amerikan sodissa, Koreassa ja Vietnamin. Tytär avioitui nuorena. On jo toisessa aviossa Cape Codilla. Ensimmäinen mies kuoli ikävässä auto-onnettomuudessa."

"Lapsista on tullut kunnollisia ihmisiä", Lempi toteaa jatkaen, "monta poikaa olen tuonut veroa maksamaan, ettei maa voisi moittia!"

Lempi asuu korkeasta iästään huolimatta omassa kodissaan Rindge Roadilla. Talon he ostivat ruotsalaisilta asukkailta.

Ensimmäinen siivouspaikka oli paikallinen Burbankin sairaala, jossa oli paljon muitakin suomalaisia. Hän muistaa, että työhön hänet otti neiti-ihminen.

"Nuorten Miesten Kristillisessä yhdistyksessä kävin siivoamassa 4 - 5 tuntia päivässä 19 vuotta. Sain kyydin naapuriltani ja kävelin takaisin kotiin."

"Suomessa kävin useamman kerran mieheni kanssa. Viimeksi kävin vuonna 1987 yksin, seuramatkan mukana."

"Lastenlapsia on yksitoista ja lastenlasten lapsia kolme. Mieheni koului keuhkosityöpään 1982 ja yksi pojista, kaksonen kuoli myöskin syöpään 1991."

"Lopuksi vielä sanoisin; tuntu mahdollisuus sopeutua uuteen maahan. Suomi oli aina paras! Mutta täällä olen laajentanut näköalaa ja olen oppinut tuntemaan kaikenlaisia ihmisiä, ymmärtämään vierasta kansallisuutta. Suomen olot kiinnostavat aina, mutta elämä näyttää, että missä sinä olet, se on sinun oma kotisi. Onhan lisäksi koko perhe tässä maassa."

H.R.

Juliska Kokan taitelijajuhlaa vietettiin Helsingissä

New Yorkin alueella tunnettu tanssija, näyttelijä ja laulaja Juliska Koka, amerikkalaiselta taitelijanimeltään Juliette Koka, vietti 16. lokakuuta 1997 taitelijajuhlaansa Helsingin Katajanokalla.

Ravintola Kaksi Kanaa oli loppuunmyyty viimeistä sijaa myöten, vaikka asiasta ei ollut yhtäkään ilmoitusta paikallisissa sanomalehdissä. Sana oli kulkenut ja minäkin sain sattumalta tietää siitä soitettuani erälle tuttavalleni, jonka välityksellä, sattuneen sairauden johdosta sain viimeisen lipun tilaisuuteen.

Ennen varsinaisen ohjelman alkua nautittiin illan aterialla, jonka ruokalistalla oli Piafin avokado-rapusaalattia, paprikakukkoa Juliskan tapaan sekä jälkiruokaksi New Jersey-juustokakkua. Tämä kaikki tietysti unkarilaissuomalaisen Juliska Kokan kunniaksi.

Vasta-aloittelevana taitelijana 1940-luvulla Juliska pyrki aluksi Ossi Elstelän puolelle ja muutaman yrityksen jälkeen hän aloitti esiintymisen ensin Iloisessa teatterissa ja sittemmin Punaisessa Myllyssä.

1950-luvun alussa hän kuitenkin lähti New Yorkiin opiskelemaan tanssia. Mutta opiskelun sijaan tuli avioitua ja perhe New Jerseyssä Hudson-joen toisella puolella.

Juliska palasi näyttämölle ja varsinkin hänen Edith Piaf-tulkintansa on saavuttanut suuren suosion eri puolilla Yhdysvaltoja ja etenkin New Yorkissa. Näyttämöllä hän on esiintynyt sellaisten kuuluisuuksien kuin Charles Hestonin, Zsa Zsa Gaborin ja Efrem Zimbalistin kanssa sekä ollut kiertueella Larry Storchin kanssa.

Kokan Broadway-show "Piaf, A Remembrance" toi hänelle arvostetun Annual Theatre World Award -palkinnon, ja "Juliette Koka Sings Piaf" -show on tunnettu eri puolilla Yhdysvaltoja.

Yhdistyneiden Kansakuntien täytettyä 40 vuotta Juliska Koka kutsuttiin esiintymään YK:ssa, jossa hänelle ojennettiin YK-mitali, tunnustukseksi kulttuurin hyväksi tehdystä työstä.

Juliska on esiintynyt seuraavissa produktioissa: Ladies & Gentlemen, Jerome Kern!; Prisoner of Second Avenue; The Threepenny Opera; Jacques Brel is Alive and Well sekä The World of Kurt Weill, jossa viimeksimainitussa yli seitsemän kuukautta. Tämän lisäksi Juliska esiintyy erinäisissä yksityistilaisuuksissa ja on usein kutsuttu esiintymään amerikkansuomalaisissa juhlissa.

Juliska Kokan taitelijajuhlaa uhkasi esiintymisen peruutus. Heti Suomeen saavuttuaan häntä vaivasi kurkunpään tulehdus, ja hän oli vaarassa menettää äänensä. Ju-

Juliska Koka

liska kertoi ensitöikseen, että taitavan lääkäriinsä ansiosta näin ei käynyt.

Hän aloitti ohjelman William Holtin ja Gary Friedmanin melodialla *This Is My Song*, joka kuulosti karhealta. Ilta ei ollut kuitenkaan menetetty, sillä parin lämmittelylaulun jälkeen Juliskan ääni aikoi kuulostaa entiseltään.

Frans Leharin *Czardasta* ja Tatu Pekkarisen sanoittamaa *Silkksaaraa* seurasivat Kurt Weillin *Surabay Johnny* ja *Barbara Song* Juliskan kuuluisasta *World of Kurt Weill* Broadway-ohjelmasta.

Juliska vaihtoi hattuja, heitti huvia hartioidelleen ja elehti kunkin laulun vaatimaan tapaan. Sodan ajalta kaikille tuttu Theo Mackebenin *Ike en lemme tähden* hurmasi yleisön. Juliskalle rakkaimmat laulut ranskalaisen "var-

pusen" Edith Piafin *La Vie En Rose* ja *If You Love Me* herkistivät katsojat. Juliskan esitys päättyi numeroihin *Milord* ja *Je Ne Regrette Rienne*.

Arvovaltaiset katsojat, Juliskan ystävät ja perhe yhtyivät raikuihin suosiosoituksiin ohjelman päätyttyä. Äänijänteiden tulehduksesta huolimatta Juliska onnistui erinomaisesti.

Juliskaa säesti Esa Helasvuo, joka on myös tunnettu kapellimestarina, säveltäjänä ja sovittajana omissa konserteissaan. Juontajana toimi Ritva-Liisa Elomaa, joka on tunnettu New Yorkin alueen suomalaisille toimittuaan Pääkonsuliviraston lehdistö- ja kulttuurisuhteidenä 1980-luvun alkupuolella.

ANNELI ALPERIN

Tikkanen taas kaukalossa

Esa Tikkanen teki paluun NHL-kaukaloihin uudenvuodenpäivänä kahden kuukauden tauon jälkeen. "Tiki" pelasi Floridan joukkueessa, joka kukisti New Jersey'n Miamissa maalein 2-1.

Tikkanen oli poissa kaukalosta jalkamurtuman takia. Vamma hoidettiin kerralla kuntoon, ja nyt mies hakee oikeaa peliryhtiä. Tikkanen itse uskoo pääsevänsä ajoissa kuntoon ennen Naganon olympialaisia, joihin hänet valittiin Suomen leijonamiehistöön jo kuukausi sitten. (STT)

Yhdistetyn parikilpailun voitto Suomeen

Suomen pari Hannu Manninen ja Samppa Lajunen voitti äskettäisen yhdistetyn maailmancupin parikilpailun Saksan Reit im Winklissä.

Etenkin kahdeksan kierrosta 15:stä hiihtänyt Manninen oli erinomaisessa vireessä ja koko joukon paras hiihtäjä. Suomen kakkosjoukkue Mikko Keskinarkaus ja Tapio Nurmela nousi mäen jaeulta seitsemänneltä sijalta hienosti neljänneksi vain kaksi sekuntia itävaltalasta. (STT)

Myllylä maailmancupin voittoon

Mika Myllylä voitti hiihdon maailmancupin osakilpailun 30 km:n matkan Venäjän Kaukalovassa. Vapaalla hiihtotavalla hiihdetyssä kilpailussa Jari Isometsä oli toiseksi paras suomalainen ja hän sijoittui kuudenneksi. Myllylän voittoaika oli 1.11.46,34. (STT)

New Year's speech by Martti Ahtisaari President of the Republic of Finland

During the past twelve months we gathered for celebrations marking the jubilee year of our independence. It was gratifying to see young people participating in such large numbers. Our history unites the generations. This provides a foundation for a healthy national self-esteem. We need it.

We must not forget the least fortunate of our fellow human beings. Growing loneliness and exclusion are gnawing at our society. The shocking forms that domestic violence has assumed are often symptoms of exclusion and despair. The frailest children are those most likely to suffer the effects of neglect and abandonment.

On the other hand, citizens and their organisations have stepped up their activity to help those of our neighbours who have been excluded and are in distress: family carers, voluntary workers with charitable bodies and other persons who help their fellow human beings in need are bearing the brunt of the struggle on today's front. Human dignity is being defended and bolstered in the supportive organizations and networks that they have created. The initiative of voluntary helpers will assume even greater importance over the next few years.

There are long and lengthening waiting lists for admission to children's health care institutions. I hope that specifically those children in the most difficult situation will receive the full attention of all of us.

We have become more clearly aware of the importance of everyday security. A greater effort must be made to ensure that people are safe in the streets, schools and in their homes. There is no place in Finland for racism nor for people taking the law into their own hands.

A secure society is open, respectful of civil rights and democratic. It is founded on respect for law and order. The professional skill and work morality of our police force and frontier guard are recognised as being of a high level. The task of the police is to maintain public order and security.

In this they require support and a willingness to cooperate on the part of the public. We were given a living reminder of this in conjunction with the shocking murders of police officers last autumn.

The police are working more and more to organise services of the village constable type and, in collaboration with residents of various areas, to prevent crime and breaches of public order. Care must be taken to ensure that the police are provided with the resources they need. There is a strong tradition of the rule of law in Finland. Citizens must be given equal treatment before the law.

Justice develops on the foundation of the nation's morality and sense of what is right and wrong. An independent judiciary is a central aspect of democracy. Also for this reason, the institutions of justice must be able to bear criticism, and they can. This is a strength that we must not lose.

The aspiration in legal thinking must be to achieve a balanced tension between, on the one hand, enterprise and individuality and, on the other, common responsibility, rights and obligations, individuality and sense of community.

The central goal of the economic policy pursued in recent years has been to create the preconditions sustained, employment-promoting growth. Implementation of this policy has been facilitated by the support that the various interest organisations have given it. An outstanding example of this is the two-year incomes agreement signed three weeks ago. That accord will safeguard economic growth conducive to supporting employment. In comparable conditions of strong growth in the past, patience has often failed. That has not happened now.

In a comparison with earlier accords, the present one reaches the level of merit of the 1968 stabilization agreement, which has attained landmark stature in our history. The achievement of the present agreement provides grounds for the assumption that our labour market is adjusting, in a manner that promotes job creation, to the national obligations imposed by European economic and monetary union.

Economic growth has led to a steady improvement in the employment situation. In order to reduce our unemployment, which persists at a high level, there must now be more open-minded efforts to assess and reform the structures that are obstacles either to employment or to the acceptance of jobs on offer.

Nearly ten years have passed since the end of the Cold War. It

is only in the past few years that we have been able to fully grasp the significance of the change associated with the fall of the Berlin Wall. Economic globalization gained a completely new impetus when that happened.

Finland's security situation is good. Our country's opportunities for cooperation have increased everywhere. We and Sweden are closer to each other than we have ever been in our history as an independent nation. This has yielded more and more concrete results. That cannot be diminished by minor differences of opinion on matters unrelated to the core area of our mutual relations.

Development of the Finnish Defence Forces is continuing. The aim is to look well ahead, far into the next decade. Anti-personnel mines are one of the foci of decision making in relation to our national defence capability. It is important that the decision we make on the broad outlines of our national defence are arrived at on a basis of national consensus.

The military development in northern Europe has tended towards cooperation and arms reduction. President Yeltsin's announcement of Russian force reductions in areas adjacent to Finland is good news. Our border authorities' cooperation with Russia has developed well. That the Baltic States are building up a credible foundation for their national defence promotes stability in northern Europe. Finland has offered assistance in this work.

A phase of lively diplomatic activity is in progress in the international community. Last March, Finland had the opportunity to host an important American-Russian summit meeting. The purpose of that meeting was to tie up some of the security-related loose ends that remained after the end of the Cold War. It was agreed in Helsinki that disarmament will continue, cooperation will be deepened and the right of all states to determine their own security arrangements will be respected.

An important opening in the direction of developing military security on a basis of cooperation was made in conjunction with the NATO summit in Madrid last summer with the establishment of the Euro-Atlantic Partnership Council (EAPC). Also in the development of this forum, Finland and Sweden have been able to intensify their mutual cooperation. I met President Lennart Meri in Tallinn two weeks ago and congratulated him on our kindred nation Estonia having been given the go-ahead, together with five other countries, to negotiate membership of the European Union.

The commencement of Estonia's accession talks is a good reflection of the positive atmosphere associated with the end of the Cold War and of the European Union's importance in this enormous change.

The relationship between Finland and Russia is now more and more one of natural interaction. The border between the two countries, which is now also the EU's border with Russia, is one that unites rather than separates.

Finland is building interaction between the EU and Russia. Finnish EU policy is respected and the positive meaning that our membership has for Russia has been noted.

Russia has developed her initiatives with respect to the Baltic States. This gives cause to expect that border agreements between Estonia and Russia and Latvia and Russia will be signed without delay.

The Finnish Government's initiative concerning development of the European Union's northern dimension has received unrestrained support everywhere. This was confirmed at the Luxembourg summit.

The stock-market and currency crisis in East and South-East Asia has taken many by surprise. We shall have to concentrate more carefully on the development of the global economy. There is a significant linkage between economic development in both Finland and the rest of Europe and in the world generally.

One important effect of economic and monetary union is that in conditions of globalisation it will add competitiveness to the economies of EU member states. At the same time the euro, as the member states' new common currency, will contribute to stability in global money markets, because it will be the other leading currency alongside the dollar. A recent study conducted by the Research Institution of the Finnish Economy indicated that Finnish companies will benefit more from the euro than their counterparts in other EU members. In brief, the adoption of the euro will mean savings and the elimination of exchange-rate risks. The main beneficiaries of this will be small companies that have borrowed money abroad. A small country so dependent on foreign trade as Finland is will derive new strength for economic growth from the common currency.

Finland's first three years as a member of the European Union have passed. Much that is encouraging has been experienced, but there is still a lot to develop. It is important from Finland's perspective that our country's northern natural conditions and extensive land area are taken properly into consideration in EU decision making.

Thanks to the assiduous efforts of our negotiators, we succeeded in getting the Union's then decision makers to grasp these basic matters in the talks prior to accession. It is now especially essential to make sure that the opportunities that EU structural funds offer are effectively availed of. Significant economic values are involved. We must develop a well-functioning national strategy for achieving this goal. Our own administration must show its ability.

The Government has taken important decisions concerning allocation of resources for research and product development, i.e. to increase our fund of know-how capital. Indeed, I have seen on my visits to the provinces and industrial facilities that many promising technology companies with excellent prospects of succeeding in world markets have emerged in our country.

A growing number of service firms founded on top-level expertise are likewise emerging and making a bigger contribution to solving the unemployment problem.

What must now be ensured is that the so-called innovation chain does not break after such a promising start. Instead, sufficient capital and the support of experts in business management must be arranged for these young companies, thereby substantially helping to accelerate their growth, internationalization and access to world markets. In this way we will be able to ensure that new know-how stays in Finland.

This year will see the 50th anniversary of the adoption by the UN General Assembly of the Universal Declaration of Human Rights. We now have a good opportunity to focus our attention on human rights and their implementation.

In the conditions of ideological confrontation that obtained during the Cold War, human rights were not interpreted universally, as the Universal Declaration requires them to be. It is the task of the international community, and especially of the UN and regional organisations like the Council of Europe, to promote implementation of human rights

turn to NEW YEAR'S SPEECH page 16

News from Finland

The Alvar Aalto centenary

In Finland and abroad there will be celebrations this year to mark the hundredth anniversary of the birth of the eminent Finnish architect Alvar Aalto. Aalto lived from 1898 to 1976.

The town of Jyväskylä, in central Finland, will be marking the occasion under the slogan "Jyväskylä - Alvar Aalto's town," a reference to the fact that he lived there from the age of five, went to school there and opened his first office there. He also designed enough buildings there to fill a small town, fifty in fact.

Local officials in Jyväskylä announced their plans for the Aalto observances in December. They promise exhibitions, seminars and international events all aimed at impressing upon us once again the significance of Aalto not just as a man who drew plans of buildings but who also showed us something about ourselves and the way we might dwell...if we could. I think.

Joe Brady for Virtual Finland

Finnish Ballet director honored in France

The director of the Finnish National Ballet, Jorma Uotinen, was recently honored by the French government who awarded him the state medal for arts and letters for his contribution to cultural interaction between Finland and France.

Uotinen has worked untiringly to strengthen ties between the Finnish National Ballet and the Gallic world of ballet. The most recent example of this collaboration was the Finnish ballet's visit last spring to Nancy, in northern France. The Ballet de Nancy is due to dance here, at the Helsinki Opera, next April.

Joe Brady for Virtual Finland

Värttinä go pop?

Finnish world music ensemble Värttinä will be breaking new ground with a guest appearance on a new album from British singer Tanita Tikaram. They will also provide some vocal backing for Scottish singer Maggy Reilly, on her new CD "Elena."

The Finnish group can also be heard on the soundtrack of a Canadian television cartoon series called "Arthur."

The Värttinä sound has won millions of friends outside Finland. Here at home their music is regarded as somewhat enigmatic, no doubt because it strays from many of the norms of Finnish folk music and evokes echoes of the popular women's choirs of Eastern Europe in the days of popular women's choirs in Eastern Europe.

Joe Brady for Virtual Finland

Sibelius Academy sharing its wisdom

Helsinki's Sibelius Academy is already known as a training school for orchestral conductors. It will be even better known come February when the Academy exports its skills to New York. There, at Carnegie Hall, a master class will be headed by Jorma Panula, a conductor renowned for his ability to encourage and inspire those under his tutelage. Three Finnish students of conducting will be among the course participants.

The New York class will present Panula's teaching methods which, we are told, differ from those of other tutors in their greater individuality and broader scope. In addition to the three Finnish students, there will be participants from Spain, Australia, Sweden and the United States.

The Sibelius Academy Symphony Orchestra will be on hand and at the disposal of the group. Also present to conduct Sibelius's Fifth Symphony during the concluding concert of the course will be Panula's distinguished former pupil, Esa-Pekka Salonen, erstwhile prodigy and present chief conductor with the Los Angeles Symphony.

Joe Brady for Virtual Finland

David Speer receives White Rose

MINNEAPOLIS, MN - David J. Speer, long-time Twin Cities public relations executive and former Minnesota Commissioner of Trade and Economic Development, was inducted December 6 into Finland's Order of the White Rose, one of the highest honors bestowed by the Finnish government.

The ceremony was conducted by Jaakko Laajava, Finland's ambassador to the United States, as part of Minnesota's observance of the 80th anniversary of Finland's independence.

Speer served as the honorary consul for the government of Finland in Minnesota from 1991 through 1996, and was honorary vice consul from 1982 to 1991.

"Though my roots are Irish, I have been in love with Finland for more than two decades," said Speer. "In love with its poetry and music, with its art and architecture, with its fervent devotion to democratic values. Throughout most of my life, I have witnessed Finland's ability to sustain a guardedly peaceful relationship with neighboring Russia as an inspiring example of national self-assurance."

Speer and his wife, Nancy, helped establish a chair in Finnish studies at the University of Minnesota in 1988. "This act was the perfect union of two very important influences in my life - the University and Finland," said Speer.

Speer's interest in Finland was developed in conjunction with an exhibition he and his business partner, the late Don Padilla, organized in 1979 on behalf of Northwestern National Bank. The lobby of the bank's main building in downtown Minneapolis was turned over to an exhibition titled "Finland Forever," which explored many aspects of Finnish art, crafts, design and culture. Speer was instrumental in arranging many of Finland's leading designers and artisans to come to Minnesota to participate in the event.

Speer's fondness for Finland continued, with many personal visits to the country. He played an important role in developing a Finnish theme for the 1981 Minneapolis Aquatennial, which was titled "Focus Finland." This event brought more Finnish artists and performers to Minnesota. He also helped Minneapolis establish its sister city relationship with Kuopio, Finland, in the 1980s.

Speer has had a long and varied career in journalism, public relations and service to not-for-profit organizations. His career began when he worked as sports reporter for the Minneapolis Star while in high school in 1945. Later, he was a sports reporter at the Minneapolis Tribune when he was attending the University of Minnesota, where he graduated in 1950.

During the 1950s, Speer worked with his father, the late Ray P. Speer, handling

publicity for the Minnesota State Fair and the St. Paul Winter Carnival. In 1961, he merged the firm with that of Don Padilla to create what is today Padilla Speer Beardsley, the largest independently owned public relations firm in the Upper Midwest.

From 1986-91, Speer served as the Commissioner of the Minnesota Department of Trade and Economic Development during the Perpich administration. During his tenure, Speer helped to establish eleven foreign outposts for the Minnesota Trade Office. He formally retired from the public relations firm in 1996.

Additionally, Speer has long been active with many charitable and civic organizations as a key advisor on communications and philanthropic marketing issues and has served his alma mater, the University of Minnesota, in numerous voluntary roles for more than 25 years. It was at the University he and his wife established the Government of Finland and David and Nancy Speer Visiting Professorship of Finnish Studies.

The Order of the White Rose is one of the highest honors conferred by the government of Finland. Established in 1919, it is given to honor military or civilian merit. The White Rose is conferred only two to three times a year.

Speer and his wife Nancy, who is director of development for Breck School, Golden Valley, reside in Scandia.

Jennifer Harlander

New York, NY

Music by nine contemporary Finnish composers included in upcoming Juilliard festival

Works by Paavo Heininen, Eero Hämeenniemi, Magnus Lindberg, Juhani Nuorvala, Veli-Matti Puumala, Kaija Saariaho, Jukka Tiensuu, Tapio Tuomala and Harri Vuori are scheduled to be included in "Focus!", a festival of contemporary Nordic music to be held by the Juilliard School January 23-30.

The festival consists of a series of six concerts, the first five by the New Juilliard Ensemble and the sixth by the Juilliard Orchestra. The conductor of the ensemble will be Joel Sachs and the orchestra, Robert Duerr.

The first concert will take place on Friday, Jan. 23, 8 p.m., in Alice Tully Hall. Magnus Lindberg's *Engtne* (1996) is included on this evening's program.

The second concert is on Monday, Jan. 26, 8 p.m., at the Juilliard Theater. The program will include Kaija Saariaho's *New Gates* (1991/96) and Eero Hämeenniemi's *Three Nocturnes* (1996).

The Juilliard Theater will also be the scene of the Tuesday, Jan. 27, concert, also beginning at 8 p.m. While the program will include only one Finnish composer, it will feature a Finnish musician. Guest accordionist Mikko Luoma will be participating in the performance of Veli-Matti Puumala's *Sotra* (1996).

Aufschwung (1994) by Tapio Tuomela and *Dancescapes* (1992) by Juhani Nuorvala will be performed by the New Juilliard Ensemble on Wednesday, January 28, 8 p.m., in the Juilliard Theater.

On Thursday, Jan. 29, Paavo Heininen's *Objects* (1991/92) and Harri Vuori's *Didgerdoo* (1997) will be performed by the ensemble, at 8 p.m. in the Juilliard Theater.

The festival's finale concert by the Juilliard Orchestra will be back at Alice Tully Hall on Friday, January 30, at 8 p.m. One Finnish composer will be included this time, Jukka Tiensuu, whose 1995 work *Alma I. Hino, for orchestra and tape*, will be performed.

According to Juilliard, this will be the U. S. premiere of listed Finnish works.

On Tuesday, Jan. 27, there will be a pre-concert forum on music in the five Nordic countries. Moderated by Joel Sachs of Juilliard, scheduled panelists are Anders Beyer (Denmark), Mikko Luoma (Finland) and Olav Anton Thommessen (Norway).

The programs are subject to change, however.

All concerts are free but tickets are required.

For information, call the Juilliard Box Office, 60 Lincoln Center Plaza, at 212-769-7406.

Sports Roundup

by Harri Siitonen

Jari Kurri hits 600-goal jackpot!

Jari Kurri contributed his 600th career goal to the Colorado Avalanche's 5-1 victory over the Los Angeles Kings on Dec. 23 in Denver.

A Finnish native, the 37-year-old veteran thus became only the eighth player in National Hockey League history to top the magic 600 goals. He is also the highest scoring European thus far. He needs only 13 more assists to join former team mate Wayne Gretzky of the New York Rangers as the only current players with at least 600 goals and 800 assists.

"This puck should be under the tree," Kurri said. "The other gifts can all go away. This was the best gift I could get."

Kurri converted a cross-ice pass from Alexei Gusarov for his fourth goal of the season at 3:21 of the first period. "It's a relief to get it over with," he confessed. "It has been tough to get that one but Gusarov made a hell of a play."

Earlier in December, Kurri announced his retirement for the end of the current season. The Helsinki native was a member of five Stanley Cup winning teams with the Edmonton Oilers between 1984-1990, where he played together with Gretzky for eight seasons.

During their tenure together they made up one of the most powerful scoring duos in NHL history. Kurri's 474 goals with the Oilers was second only to Gretzky's 583.

Kurri also played with the Los Angeles Kings, New York Rangers and Anaheim Mighty Ducks before signing up with Colorado this season. He has also been picked to play on the Finnish team in the forthcoming Winter Olympics.

Selanne tops with 30 goals

Teemu Selanne of the Anaheim Mighty Ducks has racked up 30 goals so far this season, the highest number in the National Hockey League. He reached this mark with a two-goal effort in a 5-1 victory over the Calgary Flames on Dec. 22. This is the fourth year in his career in which he has shot 30 or more goals.

Selanne is now ranked fourth in points among NHL leaders with his 30 goals and 12 assists for 42 points. Peter Forsberg of Colorado leads with 14 goals and 32 assists for 46 points.

Up until very recently, Selanne had been practically carrying his whole team which went through a long losing streak. However, Canadian-Japanese player Paul Kariya ended a long hold-out when he agreed to a lucrative new contract. The Selanne-Kariya combo last year proved to be the deadliest scoring pair in the NHL. The fortunes of the Ducks are expected to rise with this lethal 1-2 punch back in action.

When questioned about Kariya's return, Selanne beamed: "I've been dreaming about this all season. Before I skated with 200 pounds on my back. Now it's just the wind." (Before, Selanne had been relentlessly targeted for hooking, holding, hacking, interfering and trapping because foes knew he was the only Duck to worry about.)

Also on Dec. 22, Jere Lehtinen of the Dallas Stars scored his eleventh seasonal goal and assist to help his team defeat the Vancouver Canucks, 3-1.

Parkinen-Morris key to St. Mary's victory

Senior guard Kelly Parkinen-Morris was the key to a late fourth-quarter charge that enabled the St. Mary's University Lady Gaels to defeat the University of California Golden Bears on Dec. 5 at the Oakland (CA) Kaiser Arena in an exciting see-saw basketball game, 62-59.

Berkeley was on the offensive for most of the game and a 9-0 run gave them a 47-40 lead with 7:50 minutes left. Then the Moraga team's defense tightened up and the Gaels went on a 10-2 rampage of their own, aided by two creative time-outs by Coach Kelly Graves.

Kelly Parkinen-Morris's first 3-pointer was the key play of that run. Cal's final lead was 53-50 with 3:15 left. Then Parkinen-Morris's second 3-pointer tied it with 3:05 remaining.

The game was tied again with 1:22 left. Then the Bears got into foul trouble, resulting with Parkinen-Morris getting off two successful free throws with 37 seconds to go.

Parkinen-Morris hit her season's high of 15 points for the game while her sophomore sister, and Gaels' top scoring ace, Tracy Morris, had had 19 to lead all scorers.

Yet Cal, under its second-year of coaching by Marianne Stanley, has improved considerably since its dismal last place league finish last season. In the Oakland Tribune Classic, Dec. 19-20, the Bears defeated George Mason University (VA) in a breathtaking down-to-the wire finish, 70-60, scoring their winning basket with only 11 seconds left when they took final possession of the ball.

But the next night Cal was outclassed by the Ohio State Buckeyes for the championship, 82-75. Ohio State has a player from Finland on its team.

She is Michaela Moua, a six-foot sophomore forward of Asian descent, of Vantaa, Finland. Moua's prep school background was with Mäkelä of Helsinki. She scored seven points, playing off the bench.

FAHS receives first Imatra Foundation grant

by Anja Laurila
translated by Minna Popkin

CANTERBURY, CT - Imatra Foundation of New York, founded at the dissolving of the Imatra Society, has donated \$25,000 to the Finnish American Heritage Society (FAHS) of Canterbury. The donation will be used to preserve Finnish American history, which the Imatra Society is part of. The size of the donation was a complete surprise to the recipients.

The Imatra Society was founded in 1891 and had a colorful history of 106 years. The society was dissolved in 1996. It owned the oldest Finnish hall in the United States built by Finnish immigrant volunteers.

Canterbury, on the other hand, had the Sampo Hall that served the Finns in Connecticut. A few years ago it was officially changed into a tax-exempt organization that collects the history of Finnish immigrants. A fire-proof archives for historical artifacts has already been built and now the construction continues on a library addition. The interior work in the library will be done during the winter.

The most important part of the history of Imatra is now safe at the Canterbury Finnish Hall, and the Imatra Foundation will get its own section in the display area.

The trustees of the Imatra Foundation asked the FAHS Board of Directors to hold a special meeting for the donation. On August 20, 1997, board members of both organizations gathered at the Canterbury Finnish hall. After a coffee hour, a tour of the addition was given to the representatives of the Imatra Foundation by the FAHS Building Committee chair, Jack Smiley, who explained the purposes of different areas. After that the actual meeting began upstairs.

FAHS President Stephen Popkin warmly welcomed the Imatra Foundation trustees from New York: Mauno Laurila, Elina Aarnio and Kenneth Johnson. On display in the hall were some of the historical artifacts donated by Imatra. The atmosphere was warm but at the same time exciting. Stephen Popkin spoke about building the archives and expressed his gratitude for the donation about to be received. Neither he nor anyone else at this point knew the size of the donation.

The Imatra Foundation Vice President Mauno Laurila explained briefly the history of the Imatra Society. He mentioned how over the years much volunteer work was done for the society to keep up the hall. Difficulties increased as the Finns moved

away from the area and also because of the lack of volunteer spirit and difficulties with renters. Mr. Laurila also brought greetings from the president of the Imatra Foundation, Robert Saasto, who was unable to be at this meeting.

Elina Aarnio reported that the new owners of the Imatra Hall are happy about the hall's exceptionally beautiful and spacious garden. She also expressed her wish that the FAHS continue and value the Finnish culture.

Kenneth Johnson suggested that with the modern communication technology the Heritage Society could get known through the Internet. He also expressed his happiness about the new owners of the Imatra Hall.

Mauno Laurila, with Elina Aarnio and Kenneth Johnson beside him, handed the \$25,000 donation from the Imatra Foundation to the president of the Finnish American Heritage Society, Stephen Popkin. An audible sigh of surprise went through the hall, since no one could expect a donation this large.

Mauno Laurila said that this is the first donation given by the Imatra Foundation and that he knew that the FAHS needed help at this time, since the society preserves Finnish culture in many ways and good progress has been made on the valuable archives.

Stephen Popkin confirmed that the donation will be used well for the interior of the hall and that it came at the right time to the right place. "Next year at this time the Imatra Wall will be on display," Popkin concluded.

At this time it is interesting to see how the new owner of the Imatra Hall, the Resurrection Church of Brooklyn, is renewing the hall that has gone through so much. Three office rooms with computers have been completed, and the young members of the church do volunteer work with the construction.

Church services begin in September and the young pastor and the church council have big plans for the young people in the area. The residents of the area are also very happy to get the church as the new neighbor; the church will help with the many difficult areas.

Thus the valuable history of Imatra will be preserved at the Finnish center in Canterbury, Connecticut. No longer can the preservation of Finnish culture be continued by the first generation of immigrants only. In Canterbury the second and third generation Finnish-Americans are active in the work as well.

RAIVAAJA

SUBSCRIPTION
AND/OR
ADDRESS CHANGE

NAME _____

ADDRESS _____

New subscription _____ Renewal _____

Payment \$ _____

SUBSCRIPTION RATES:

USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00; 3 mo. - \$16.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$33.00; 6 mo. - \$25.00

Raivaaja

P.O. Box 600

Fitchburg, MA 01420-0600

Phone: 508-343-3822 Fax: 508-343-8147

Dat's da Finn humor

Cop: What's your name?

Truck driver: It's on de side of de truck.

Cop (Trying to read name): It's obliterated.

Truck driver: You wrong. It's Olmonen.

New York, NY

Finnish studies at Columbia

The Department of Germanic Languages at Columbia University has announced its "Program in Finnish" for the 1998 spring semester.

Finnish language

An elementary course (W1102y), taught by Aili Flint, MW 6-7:40, Th 10:30-11:50, 410 Hamilton.

Also, an intermediate course (W1202y), also taught by Flint, TuTh 2:10-4:00, 410 Hamilton. Prerequisite: Finnish W1101-W1102 or the instructor's permission.

Students interested in Finnish courses, but with a schedule conflict, should see the instructor about the possibility of adjusting the hours.

Finnish Culture

Introduction to Finnish Culture (W4206), taught in English by Aili Flint. Meets MW 4:10-5:25. Knowledge of Finnish is not required. Lectures and discussions in English, readings in Finnish or English.

Examining Finland's culture and society through lectures, readings, discussions, films and field trips:

- Finland's unique position between east and west, as the northernmost country of the European Union.

- Emphasis on women's role in society, in politics, the work force, the arts.

- Women writers as social critics (the dramatists Minna Canth, Maria Jotuni); as leading poets and novelists. Texts include selections from the oral tradition (*The Great Bear*, *Finnish Folk Poetry Epic*; *The Kanteletar*, *The Kalevala*) and range to writings by contemporary Finnish and Finland-Swedish authors.

- Special focus on the arts and design, with field trips to concerts, films and exhibitions in New York: Lincoln Center, Brooklyn Philharmonic (Sibelius and contemporary composers); MoMA (Alvar Aalto exhibition, Finn-

ish film festival).

- Exploration of cultural and social issues.

- Roots of the Finnish language.

- Tracking history from the Ice Age to European Union.

For more information, contact Aili Flint, 412 Hamilton Hall, tel. 212-854-7859; FAX 212-854-5381; e-mail: afl15@columbia.edu

Fitchburg, MA

FACS monthly meeting

The next Finnish American Club of Saima monthly meeting will be Wednesday, January 14, 7:30 p.m., at Saima Park.

The program will be "Putting Your Life in Order" with Lee Halloran.

Hostesses for the evening will be Janice Hellman and Linda Byrne.

For the record

The obituary of Kirsti Johanna Virtanen (RAIVAAJA, Dec. 17) was written by her husband John O. Virtanen and translated by Richard Impola.

Two active Sibelius Chorus singers omitted from listing

Warren Polston, director of the Sibelius Male Chorus of Chicago, has written that he "inadvertently omitted" the names of two of the chorus' active singers in his article about the chorus which appeared in the December 3 issue.

The singers are: Aaro Illi, 1st tenor, and Imre Pagi, 2nd bass.

The Sibelius Male Chorus of Chicago is celebrating its 65th anniversary this year. A gala dinner and concert is being planned for May 17 at the Chevy Chase Theater in Wheeling (IL).

Northeast USA

Veterans of Finnish Russian war, past American wars to be honored at FinnFest USA '98

In last week's edition, a typographical error made during the process of typing Burton Jernström's report from the Northeast Finn. Am. Historical Committee resulted in a sentence saying the opposite of what had been intended.

With the error corrected, the following paragraphs are being reprinted as they should have appeared:

"If you are going to F. F. 98 and you are a war veteran, don't forget we are honoring Finnish American veterans at FinnFest 98. We are inviting FinnFest participants who are veterans either of the Finnish Russian war or any of the past American wars. We want to recognize you and have you sign and write in our registry (the Book of Honor).

"We would also like to display a picture and written profile of you and your military experience. Please contact Rev. Duane Westfield, 19 Pope St., Salem MA 01970; 508-744-4301."

SEEN ELSEWHERE

The following is taken from an item which appeared in the December 21, 1997, issue of *The New Times Sunday Magazine*.

Questions for: Harald Gaski Gaski, a professor at the University of Tromsø in Norway, is a Sami, a group of indigenous people scattered throughout northern Norway, Sweden, Finland and Russia.

Q: Samis are famous for herding reindeer, and they're sometimes cast as Santa's little helpers by tourist official in Finland. Does that cutesy image upset you?

A: Yes. Only 10 percent of the Samis herd reindeer, but the Finns have been the most egregious exploiters of Sami culture. Some stores sell Sami handicrafts - like reindeer hats - that are really massproduced in China. Also, the Finns stage events in which tourists undergo Sami baptism rituals done by "shamans." Such practices have naturally led to protests.

"Be Tame Or Go Wild"

 • All Types of Perming
 • Precision Haircutting
 • Tinting
 • Highlighting
 • Waxing
 • Ear Piercing

MANE STREET SALON

 MEN • WOMEN • CHILDREN
 • Walk In or by Appointment
 • Always a Senior Citizen Discount

 Mallie Ahoranta, owner
 SUOMEA PUHUTAA

632-5002
 8 Connors Street, Gardner
 PAUL MITCHELL SIGNATURE SALON

Braintree, MA

Accordion Jamboree

The place to be if you would like to hear 15-20 accordionists from the New England delicious refreshments and a area playing up a storm is the Viking Club, 410 Quincy Ave., help to defray the expense of on January 18, 3-7 p.m. installing a new sound system at the club.

There also will be singers and solo artists ready to give their best for your pleasure. Brent Buswell, the blind 16-year-old accordionists from Vermont, has promised that

he will be with us. He is an absolutely fantastic performer who will amaze you with his expertise on the accordion. All of the above, along with the variety of raffle prizes, will be appreciated - although call anyway. Nils or Sue at 781-659-2206.

Viking News

Kalenteri

CALIFORNIA

Jan. 10 - Finnish American Home Association 26th annual general meeting, 1 pm, Heritage Center, Finnish American Home Association, 197 Verano Ave, Sonoma.

Jan. 12 - "Six Japanese Gardens" by Kaija Saariaho to be included in the Predominantly Percussion concert in the Green Umbrella Series by the LA/Phil New Music Group, 8 pm, Japan America Theatre, 244 S San Pedro St, Los Angeles.

CONNECTICUT

Jan. 25 - Sunday Funday, 1 pm, Finnish Hall, Canterbury. Sponsored by FAHS.

Feb. 1 - Finnish American Heritage Society membership meeting, 1:30 pm, Finnish Hall, Canterbury.

Feb. 8 - Finnish folkways, 1 pm, Finnish Hall, Canterbury.

Feb. 21 - Finnish baking day, Finnish Hall, Canterbury.

FLORIDA

Jan. 17 - "Yooper" Pasty Dinner, program & dance, 5 pm, Finnish American Club, 6016 Delaware Ave, New Port Richey. Advance tickets required: 849-6349 or 848-0622.

Jan. 31 - "Snowball," 7:30-10:30 pm, Finnish American Club, New Port Richey. Music by "Just One."

Feb. 4 - Membership meeting & pot luck, 3 pm, Finnish American Club, New Port Richey.

Feb. 14 - "Laskiainen" Pea Soup Dinner, Program & Dance, 5 pm, Finnish American Club, New Port Richey. Advance tickets required; see phone numbers listed above.

Feb. 28 - "Sweetheart" Dance, 7:30-10:30 pm, Finnish American Club, New Port Richey. Music by "Just One."

March 28-29 - Finlandia Days, Lake Worth.

MAINE

Jan. 18 - Finnish-American Heritage Society of Maine monthly meeting, 2 pm, Heritage Center, West Paris. Annual meeting; election of officers. Program "Experiences in India" by Lisa Heath, of Harrison, who worked with Tibetan refugees.

July 9-12 - FinnFest USA '98, University of Southern Maine, Gorham. For more info: FinnFest USA '98, 4 Ridgewood Rd, Paxton MA 01612; phone 508-756-0109; fax 508-755-8316; e-mail: FinnFest98@aol.com

MASSACHUSETTS

Jan. 9 - Dance, 7:30 pm, Viking Club, 410 Quincy Ave, Braintree. Music by Nils Lundin.

Jan. 14 - Finnish American Club of Saima monthly meeting, 7:30 pm, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Program: "Putting Your Life in Order" by Lee Halloran.

Jan. 18 - Citizen's Cross Country 5 & 10 K Ski Races, 11 am, Saima Park, Fitchburg. Ski lesson by Raimo Ahti, 9-10; registration, 10. Sponsored by Finnish Ski Club. For more info: 978-386-7040 or 508-829-5181.

- Accordion Jamboree, 3-7 pm, Viking Club, Braintree. Reservations: 781-659-2206.

Jan. 21 - Finnish-American Society of Cape Cod monthly meeting, 7 pm, Community Building, Rte 149, West Barnstable.

Jan. 24 - Northeast Finn. Am. Historical Committee meeting, 11 am, Kaleva Koti, 107 Mechanic St (Rt 31), Fitchburg.

Jan. 25 - Finlandia Foundation-Boston meeting, 3 pm, Scandinavian Library, 206 Waltham, West Newton.

MICHIGAN

Feb. 7 - Finnish American Society of West Central Michigan Winter Program, 3 pm, United Methodist Church, exit 23 off I-96, Marne. Program: "The Life of a Finnish-American Woman" by Tuovi Sappinen Cochrane.

NEW HAMPSHIRE

Jan. 10 - FinnFest USA '98 general meeting, 10 am, Public Library, 64 E Broadway (Rt 102), Derry. All welcome.

NEW YORK

Jan. 23-30 - "Focus! Scandinavia Today," a series of six concerts featuring music by contemporary Scandinavian composers, Alice Tully Hall and Juilliard Theater, New York. For more info: 212-769-7406. Sponsored by The Juilliard School.

Feb. 3 - Annual Scandinavian Family Skating Party, 6-9 pm, Wollman's Rink, Central Park, New York. For more info: 212-879-9779. Event organized by Finlandia Foundation and other Scandinavian organizations.

Feb. 13 - Finlandia Foundation New York Metropolitan Chapter membership meeting, 8 pm, 6th floor, Central Presbyterian Church, 593 Park Ave, New York.

Events subject to change without notice

FINNFEST USA '98

General meeting
Derry, NH Public Library
 64 E. Broadway (Route 102)

Saturday, January 10, 1998 at 10:00 a.m.*
Snow date: January 17, 1998

Tervetuloa - Welcome - Välkommen

KANTELES

Made in Minnesota by Gerry Luoma Henkel

Write: 1541 Clover Valley Rd., Duluth MN 55804
 Call: 218-525-7609 • E-mail: gkarhu@aol.com

Judith Lindstedt

WEEK OF

1/9 Fitchburg Senior Center (Premiere)
 1/16 Gary Kangas, Woodcarver

Video Producer
 AN UNCOMMON VIEW
 FATV-Channel 36
 Fri. 9P Sat. 12:30 + 6P
 Sun. 8A + 2P
 Tel. (508) 345-7250

Jim Kurtti delivers moving independence address

For American Finns the eightieth anniversary of Finnish Independence understandably was an important celebration. The history of American Finnish families is intertwined with the oppression of Russification for many were our forefathers who came west in order to escape the czar's conscription and many were out foremothers who traded the poverty of archaic pitka wages as clothing for wages as American dollars. In essential ways, therefore, the history of American Finnish communities is rooted in the history of the motherland, of isänmaa.

The endurance of the American immigrant community was celebrated in the December 7 Finnish Independence Day event in Hancock, Michigan. This celebration was a true community event. The city of Hancock provided the significant necessary funding to allow Suomi College to host the event.

With the participation of students from throughout the local school systems - Hancock Elementary and the Copper Country Intermediate School District - many young people evidenced the endurance of American Finnishness six or more generations after settlement.

A highlight of the event was the participation of area high school students of Finnish and their teacher, Jim Kurtti. Asked by the local planning committee to talk about the status of the Finnish language and Finnish heritage in America, Jim gave a presentation that moved the audience to tears.

Although it is impossible to duplicate his beautifully and dramatically spoken words here, the text of his graceful and moving speech provides important insights into the history of one of the most important settlements in the entire diaspora, the Kuparisaa. With the passing of the second generation, third-generation historians like Jim are becoming an essential source of the memories that bind the old and the new countries.

Marsha Pentti

Antti Kurtti, Kuusamosta,
Pitkän Litsan polka,
Et syö muuta kuin villiä ja
volta

Twenty two years ago, on my third day of being a student at Suomi College, I had a conversation with one of the maintenance workers here on campus. When I introduced myself as Jim Kurtti, he responded, with a twinkle in his eye, with those words, taken from a folk song from Northern Finland, which in English is:

Antti Kurtti, from Kuusamo,
Litsa Pitkä was his mother,
Never eats more than villiä
and butter.

I had never heard these lines before but when another introduction in the Copper Country produced this same verse, I decided that I must find out what this rhyme is all about. In doing so, I realized that many second generation Finns were familiar with this tune. The following year, Helen Kurtti Ind, my father's cousin gave not only the first verse but the entire Antti Kurtti song. Cousin Helen had been a freshman here at Suomi College in 1917, the year of Finnish independence.

The tune was written about a distant relative of my grandparents who, with a savvy for making money and an unwillingness to part with it, became quite a wealthy man.

Once when an lay preacher, known as the Kalkimaan pappi, was sent away from Antti Kurtti's residence without a single markka for the poor, the preacher wrote this disparaging song regarding every unsavory exploit of Kurtin Antti which the local gossips could provide. The results produced 14 verses, disclosing everything from his stinginess to his dancing ability, which the pastor described as uglier than the rotting bark on a dead pine tree.

You might wonder why I am sharing with you such an unusual story about a distant relative. I want to give you an example of my personal observations on the use of the Finnish language in America.

In more than 15 years I have not heard a person recite these lyrics. Furthermore, I doubt that current students at Suomi College daily hear Finnish spoken by the cleaning ladies in the halls or by the cooks in the cafeteria, as I did when I was here in the mid 1970s.

I remember well one of the cooks, Maria Ranta, whose melt-in-your-mouth bisketti got everyone out of bed on

View of Jim Kurtti speaking at the celebration in Hancock, MI

Sunday mornings. She spoke practically no English, but fortunately for her, everyone else in the kitchen had the ability to speak Finnish. Times have changed.

Likewise, my college day experiences were quite unlike Cousin Helen Kurtti's, who attended this school when classes were conducted in the Finnish language, and perhaps, one could say at that time English was the foreign language.

When did these changes take place? The answer is everyday. The decline in the Finnish language has been so gradual and subtle that we may feel we have noticed its demise too late.

The good news is, it is not too late. Here on this stage you have seen an array of young people - of various ages and background, interested in Finnish, interested in Finland and their connection to it.

Ladies and gentlemen, I declare to you, these young people represent the tip of the iceberg of Americans' interest in Finland. We all should feel a sense of responsibility to foster their interest.

Three years ago a Finnish class began in the Hancock High School and was offered

via Distance Learning to three other are schools. Because of the interest of one individual, namely, Judy Raicha, former Hancock High School principal, who was honored that same year with the title of Michigan Principal of the Year, the study of the Finnish language was made possible in Copper Country high schools. Having polled her students on what they would like to see added to the curriculum, she discovered that Finnish was their most requested choice.

Serendipitously, I became the instructor. For three years at approximately ten minutes to eleven, I have left my full-time job at the Houghton County Juvenile Court and spent what would have been my lunch hour, sharing what I know about the Finnish language and culture.

Through the assistance of televisions, fax machines and computers I can reach students, not only in my Hancock classroom, but also in Houghton, Chassell and Painesdale. The Copper Country Intermediate School District is the first and only place in the United States a student can receive credit studying Finnish in high

school.

Because of our distinction of being pioneers, we drew the attention of the movers and shakers in the Finnish-American community - namely the organizers of Project 34.

Although the name may be deceiving, Project 34 is a Finnish-American organization whose reason for existing is to address the preservation of Finnish culture among Finnish-Americans, with 34 representing the third and fourth generations.

Last March I was invited to attend their most recent conference, which was held in St. Paul, Minnesota, to tell them about our Finnish class, about distance learning, and whether or not our system could be duplicated in other Finnish-American communities. Feeling very much the Yoooper in the big city, I said, "Ja, sure, you betcha! You can do it!"

Project 34 will meet again this coming March in Washington, DC, at the Finnish Embassy, to continue the discussion of preservation of Finnish culture in America. Project 34's aim is involvement - involvement on a broad, national level, through organizations such as the Finlandia Foundation, Concordia College's language immersion village called Salolampi and FinnFest, local involvement in programs such as this celebration, local meetings of the U.P. chapter of Finnish-American Societies, Suomi Kerho and the Knights and Ladies of the Kaleva, to name a few.

And most importantly, individual involvement - which is the passing on of tradition, food ways, songs and lullabies, sananlaskuja and an appreciation for all that is part of our culture.

Sadly though, nothing does more to diminish a culture than to lose its language. When this happens its literature, folksongs and sayings are gone. A person's thinking is influenced by his language and a language is influenced by how a nation thinks.

Let me give you an example of what can be lost. A few years ago, there was a celebration in the Finnish Lutheran Church in Ewen, honoring the 100th birthday of Aina Nykänen, an immigrant woman, who after nearly 80 years of living in America, never learned English.

The pastor called Mrs. Nykänen to the front of the church where the two of them discussed her first 100 years. Since both had a flare for humor, the church was soon ringing with laughter.

One of the toskiellet (that is, non-Finnish speakers) attending asked the woman next to her, who was convulsed with laughter and had tears rolling down her cheeks, "What are they saying?"

next page

Finnish Independence Day 1997 at Suomi College: - students of the high school Finnish class (left to right): Joanna Hoekstra (Anja), Rachael Marttila (Katri), Jolinda Tervo (Maaret), Valeria Tuomi (Hanna), Cindy Jukkala (Niina), Brita Kinnunen (Ellen) and Konnie Mäki (Floora).

from previous page

Her reply was, "I can't tell you. It wouldn't mean a thing in English."

Numerous times I have heard persons of my generation say, "Why didn't my parents teach me Finnish," so one day I was quite surprised to hear the mother of one of these friends say, "We tried to teach the children Finnish but they wouldn't learn. We spoke Finnish and they answered in English."

And of course, many of you present remember the years when children were forbidden to speak anything but English at school, even on the playground. They were told that to be American one must speak English, and nothing else. As children of immigrants, you were told to succeed by speaking good English, rather than be proud of the fact you were a fluent speaker of two languages, or perhaps three, if you're like my sons' baby-sitter, Margaret Mattila, who is also fluent in Fingliska - that marvelous mixture of Finnish grammar onto English and Swedish words!

Not only were the immigrants considered second class citizens, but they were expected to stay that way. In the beginning of my talk I mentioned my relative, Helen Kurtti Ind, a gracious lady; well-educated and cultured. Although born in Finland, she spoke English flawlessly and yet never considered abandoning her knowledge and love of the Finnish language.

To sum up her feelings about her connection to her birthplace, she wrote:

*Pohjolasta, meren takaa
löytyi kaunis synnyinmaa.
Se vanhempainme kalvattu
ja rakkaudella muisteltu.*

*Nyt kuulen lännen kotimaassa
äänen mun rakkaitten*

*Suomesta.
Kun mulston silvillä kiitäen
siell' päivittäin käy sydämein'*

As I told you, Cousin Helen attended Suomi College and also she attended the University of Michigan, graduating with a Master's Degree in psychology. Her father was an immigrant miner and farmer, living with his large family, in a mining company house in Trimountain. A noble, Christian man of good character.

When a particular mine captain heard that Henry Kurtti's daughter was studying for her master's, he declared, "Any Finnlander that can send his daughter to college can't rent one of our houses," and the family was made to leave, relocating in Tapiola.

Fortunately, times have changed, and yet, some of that old mentality remains. Each year I have my students fill out a survey, asking them a variety of questions about why they are studying Finnish and what they knew about the language prior to beginning the class.

Last year one of the students in a school, which shall

remain nameless, wrote, "When I told my principal I wanted to take Finnish, he said, why study Finnish. It's a dead language and you'll never use it." She continued by writing, "Just try telling my four grandparents that!"

I can certainly attest that learning Finnish has numerous advantages. When I was a little boy I was fortunate to live in the same community as my grandparents. Saturday saunas, holidays and hay-making season found us at the Kurtti farm three miles east of Ruse's Rossing.

Ukki, in his thick brogue, would tell us to go to college and get an education, while Ämmi, whose English was more limited than Grandpa's, would say, "Stay here, I teets you Finns."

Anxious to please them both, I did both. Although they had long passed away by the time I graduated from high school, I attended Suomi College and studied Finnish under Ritva Heikkilä, the Helsinki Cyclone, who endeared us all.

I applied for the Finnish Ministry of Education scholarship to study in Finland and one warm summer day in June 1977, I received a phone call from Dr. Puotinen, who gave me the exciting news that I had received the scholarship to study at the University of Helsinki that following fall.

After several months of studying, I traveled to northern Finland, to Kuusamo, the birthplace of my father's parents. The relatives in Kuusamo knew of my arrival and invited me to be with them for the month-long Christmas break. In addition to several hundred cousins, of various degrees, three great aunts were still alive.

It was cold Christmas day 20 years ago. 40 below. As my relatives and I stood in the yard of Old Kurtinvaara, whose house was more than 250 years old already then, the only brief trace of sunlight we saw was some blue and purple-lighted clouds in the south, behind Rukatunturi.

Although a very popular ski hill today, this hill, or fell, called Ruka, was a place about which ghost stories were told when Grandfather stood on this ground as a boy.

His sister, Hiltma-täti pointed her arm to the lake at the bottom of the hill. A lake called Kurtinjärvi, and told me how my grandfather, Janne and his cousin, Eetu Paana rowed away in a boat, as a large gathering of family members stood on the shore and sang a farewell hymn.

"What was that hymn?", I asked.

But Hiltma-täti answered, "En minä muista. Olin vain vits vuotta vanha." ("I don't remember. I was only five years old.")

Just like Heikki in Pekka Karstu's short play we saw this afternoon, my grandfather had been drafted into the Russian army to fight in the

Russo-Japanese War. His family was deeply distressed, because it was said that no one came back from that war.

So it was decided that he would leave for America. Fearing his arrest, he walked the width of Finland and into Sweden, setting sail from Stockholm. He worked in the mines in Calumet and when he had earned some money he sent his father a gold pocket watch.

On that Christmas day, in Kuusamo, on the ancient Kurtinvaara farm, Maria-täti brought me into her bedroom and there on the wall hung that gold pocket watch, in a place of honor. I had many wonderful experiences that year in Finland, but that special Christmas Day is among my most cherished - there among newly-found relatives, whose mannerisms and facial features reminded me of those who were back here in Michigan.

To me, the image of my grandfather rowing away, while his family mournfully sang on the shoreline was something a movie writer would concoct to bring tears to a lady's eyes - not something that happens in the lives of everyday people.

But the amazing thing about this story is simply that it is far more ordinary than one would first think. When my grandfather left Finland, the people were in hopes of independence from Russia. There were many sad farewell scenes as young men and women departed Finland for various reasons. Many young Finnish miners sent their father's gold pocket watches.

Each generation has had its set of challenges - the struggle for freedom, the struggle against bigotry and prejudice, and the struggle for economic independence. After 80 years of Finnish independence we, here in America, in 1997, face a new struggle - the struggle to maintain and renew your Finnish identity and language.

Jim Kurtti

Delores Lundin, left, and Finnish foreign exchange student Sirkka Uitto, sponsored by the Hibbing-Chisholm Rotary, display one of the 200 bricks available to be set in the walkway from the street to the Finnish Pioneer Monument.

Finnish Pioneer monument restoration is underway

HIBBING, MN - The Finnish Pioneer Monument dedicated on May 30, 1957, located on First Avenue, is frequently visited by people from Finland.

Restoration began October 4, 1996, with lighting for the flag pole. Concrete walkways around the memorial and a brick walkway from the street to the memorial will be placed May 15, 1998.

For each donation of \$50 or more, one four inch by eight inch brick inscribed with a name or names will be set in the walkway. Each brick can accommodate two lines of text or 14 characters per line. Larger bricks (eight inches by eight inches) are available for donations of \$100 and accommodate four lines.

The memorial walkway will contain the names of visiting dignitaries and will be limited to 200 bricks.

Delores Lundin, secretary/treasurer of the Minnesota Finnish American Historical Society Chapter 14, is the monument restoration project coordinator. Contact her at 218-263-4936 or 2283 Sand Lake Drive, Hibbing, MN 55746 for more information.

'Finngen' mailing list on Internet

HELSINKI - A mailing list for Finnish genealogy, Finngen, has been working on Internet for little more than a year. About 300 genealogists subscribe to the list and more than 150 of them reside in the United States. Some of the subscribers stay on the list permanently, while others join for a short period of time.

On Finngen one can post queries about Finnish genealogy, surnames, home places of one's Finnish ancestors, or ask for help when language or culture makes it difficult to do genealogical research in the "old country." From replies and comments to postings, subscribers can obtain knowledge to be used in their own research.

Finngen also allows discussions about Finnish culture of the early migrants, although some subscribers prefer only

genealogy topics. A mixture of subjects makes Finngen a fascinating conversational platform for people living in Finland and abroad.

To join Finngen one needs an Internet connection and a personal e-mail address. Send this e-mail message: *subscribe finngen* to this address: *postlist@genealogia.org* and nothing further is required. All messages sent to *finngen@genealogia.org* are distributed to subscribers.

Finngen is sponsored by the two main genealogical societies in Finland, the Genealogical Society of Finland and the Society for Computerized Genealogy. Both of the societies arrange meetings for their members, publish magazines and assist in genealogical problems.

The Genealogical Society of Finland has a large library in

Helsinki. The Society for Computerized Genealogy distributes a genealogy software package to its members.

More information about the societies is found at: <http://www.genealogia.org>.

Additional contact information:

Genealogical Society of Finland, Liisankatu 16A, FIN-00170 Helsinki, Finland; Fax: +358-9-278 1199;

E-mail: samfundet@genealogia.org

Internet: <http://www.genealogia.org> Society for Computerized Genealogy, P.O. Box 264, FIN-00171 Helsinki, Finland; Fax: +358-9-278 1199

E-mail: datateknik@genealogia.org

Internet: <http://www.genealogia.org> Sukutietotekniikka ry

Window on the past

Winter scene at the United Co-operative Society coal yard and oil terminal when located at 254 River St., Fitchburg (MA). The number plate on the truck is dated 1955. For quite some time the building and tanks have not

been on this site which today serves as a used car lot for Web-Nik Motors. Photo from the United Co-operative Society collection. - Jonathan Ratila

Music review:

Sibelius, Recorder of Winter

by Allan Kozinn

There is something intriguingly peculiar about "Northern Lights," the two-week exploration of Sibelius's music at Lincoln Center, and it is a peculiarity that seems suited to the subject at hand.

Surveys of this kind usually proceed either from the assumption that a composer's music is so central to the canon that a focused celebration is likely to yield fresh perspectives, or from the conviction that an underrated master deserves a moment in the spotlight. Sibelius is neither, but most concertgoers probably considered his darkly individualistic, harmonically conservative works to be entrenched in the repertoire.

"Northern Lights" has shown that Sibelius's place in the musical cosmos may be more tenuous than we have thought. The symphonies and other orchestral works have been recorded many

times, yet some of Colin Davis's programs with the London Symphony offer reminders that extraordinary works like the Third, Fourth and Seventh Symphonies are rarely heard in the concert hall. Even the performances of the most familiar works - for example, the Second Symphony and the Violin Concerto, which shared a program on Monday evening [December 8] at Avery Fisher Hall - pointed up the distance the other works have to travel.

Mr. Davis certainly is an eloquent spokesman for Sibelius. His mid-1970s Boston Symphony recordings, along with those of Bernstein and Ormandy, brought the symphonies to life for a generation of listeners, and if his recent remake with the London Symphony does not differ radically from the earlier set, it shows a more deeply con-

sidered approach to certain details and a slight broadening of tempos that the music easily supports.

One crucial element of Mr. Davis's Sibelius - and this was more strikingly evident in concert than on disk - is the sense of magic and otherworldliness in the composer's textures and coloration. Sibelius's landscapes, national myths and even his sense of light and dark are not ours, but they are both the spirit and flesh of his symphonic music. Mr. Davis's eloquence lies in his ability to make their foreignness familiar to us.

The underworld imagery of "The Swan of Tuonela" (Op. 22), which opened the program, has rarely been so vivid, nor have the wintry, blueish hues of the Second Symphony, with its juxtapositions of melancholy string chording and blasts of bright

brass and wind writing. Mr. Davis's expansive pacing gave the symphony unusual depth and dimension, and in the third movement especially his pauses between sections underscored the episodic aspects within Sibelius's sweeping conception.

He was abetted in these demonstrations by some magnificent playing from the orchestra: the wind-swept panoramas and icy shimmer of the string writing, the lively folkishness of the wind and brass writing and the distant thunder in the percussion could not have been conveyed more palpably.

In the Violin Concerto, pictorialism of this sort is secondary to a more traditional sense of opposition between soloist and ensemble, although even there the quirkiness of Sibelius's vision is evident everywhere.

The soloist was Kyoko Take-

zawa, a young Japanese violinist whose palette has expanded considerably in recent years. Not long ago, Ms. Takezawa seemed intent on applying in Mendelssohnian sweetness to virtually everything she played, but in this thoughtfully phrased account she produced a sound that ranged from throaty and rugged to creamy and soaring, as the music demanded.

New York Times
December 10, 1997

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Suomen joulukuu
keskimääräistä
lauhempi

Joulukuu oli lähes koko Suomessa keskimääräistä lauhempi paria pakkasjaksoa lukuunottamatta. Erikoisimmat sääolot olivat Lapissa kuun puolivälissä, kun Jäämerellä liikkunut matalapaine aiheutti tuntureilla erityisen kovaa tuulia.

Ilmatieteen laitoksen mukaan joulukuu oli tavallista leudompi kaikkialla muualla paitsi Pohjois-Karjalassa, jossa keskilämpötila oli yhden asteen keskiarvoa kylmempi.

Myös kuukauden sademäärä jäi suuressa osassa maata alle tavanomaisen. Sen sijaan Länsi-Lapissa osuneet sateet olivat jopa kaksinkertaisia pitkän ajan tilastoarvoihin verrattuna.

Kuukauden keskilämpötila oli Länsi-Suomessa -1 - -6, Itä-Suomessa -5 - -10 ja Pohjois-Suomessa -5 - -9 Celsius-astetta. (STT)

Kävelylenkkeily
suomalaisten
mieleen

Suomalaisten suosituin liikuntamuoto on kävelylenkkeily. *Helsingin Sanomien* mukaan sitä harrastaa kaksi miljoonaa kansalaista. Seuraavaksi yleisimpiä ovat pyöräily, hiihto ja uinti.

Pariskunnat lähtevät sunnuntaisin liikkeelle ennen lounasta ja paineilevat hyvää vauhtia. Perheet pysähtelevät odottelemaan juniopreja. Vain kahden naisen porukat kävelevät jutellakseen.

Kirjoituksen mukaan kiertään vakireittä rannan kautta, tuttujen talojen kautta, tai lähdetään brunssille neljän kilometrin päässä olevaan kahvilaan. Urbaanikävelijät ajavat autolle toiseen kaupunginosaan ja perehtyvät siihen jalkaisin.

Luontoelämystä etsitään kansallispuiston viitoitetuilta poluilta. Niillä on suurin ruuhka syksyllä, ja sadat ihmiset tutkivat toiveikkaasti samoja potkittuja sienä.

Suomalaisella tosikävelijällä on oikeat varusteet. Talveksi on toppapuku, syksyksi kevyttoppa ja kesäksi tuulipuku. Jalassa on lenkkikengät. Puoliturkkiin ja korkokenkiin sonnustautunut rouva näyttää eksyneen näytekkunareitiltä.

Painot käsissä kulkevia voimakävelijöitä ei Suomessa juuri näe, mutta ranteeseen vilkuilevia kyllä. Sykemittari kertoo milloin tahti alkaa hidastua. Uusin versio laskee myös kulutetut kalorit. Lounaan jälkiruokaa voi sitten santsata hyvin mieleen.

Nokialle
suurtilaus Itävallasta

Nokia rakentaa 430 miljoonalla markalla GSM-tukiasemia Itävaltaan. Nokia ja itävaltalainen Connect Austria allekirjoittivat aiesopimuksen tuhannen tukiasemapaikan suunnittelu-, hankinta- ja rakennustöistä. Tukiasemat rakennetaan Itävallan etelä- ja länsiosiin avaimet käteen -periaatteella.

Sopimus on verkkotoimituksiin liittyvien suunnittelu- ja rakennuspalveluiden osalta Nokian tähän mennessä suurin. Projekti päättyy vuoden 1999 alkupuolella. Nokia hoitaa mm. radioverkkosuunnittelun, tukiasemien asennuspaikkojen hankinnan, suunnittelun ja rakentamisen sekä projektin johdon.

Nokia ja Connect Austria sopivat jo syyskuussa yhtiön uuden GSM 1800 -verkon laite-toimituksista. Tuon tilauksen arvo oli noin 1,3 miljardia Suomen markkaa. Toimitukset aloitettiin heti syksyllä.

Connect Austria on Itävallan kolmas GSM- ja ensimmäinen GSM 1800 -operaattori. Se sai toimiluvan GSM 1800 -verkolleen viime vuoden elokuussa. Yhtiön tavoitteena on, että sen verkko kattaa vuoteen 2001 mennessä 95 prosenttia Itävallan väestöstä.

Connect Austrian omistavat itävaltalaiset Radex Heraklith International ja Constantia Privatbank, norjalainen Telenor, tanskalainen TeleDanmark ja brittiläinen Orange. (STT)

Finnairilla
matkustajaennätys

Finnair kuljetti vuonna 1997 taas ennätysmäärän matkustajia. Yhtiön koneilla lensi yhteensä 6 838 800 matkustajaa, mikä on 10,1 prosenttia edellisen vuoden ennätystä enemmän.

Kotimaan liikenne lisääntyi 11,2 prosenttia. Kotimaan matkustajia oli kaikkiaan 2 442 200. Määrä on kuitenkin vielä hieman vuoden 1989 kaikkien aikojen huippulukua pienempi. Ulkomaan reittiliikenteessä Finnair kuljetti kuluneena vuonna 3 618 700 matkustajaa eli 9,6 prosenttia edellisvuotta enemmän. Tilauslentoilla matkustajamäärä oli 777 900. Kasvu tilauslentoilla oli 8,6 prosenttia.

Finnairin vuonna 1997 kuljettaman rahdin määrä kasvoi 22,6 prosenttia kaikkiaan 67,1 miljoonaa kiloon. Postin määrä kasvoi 6,5 prosenttia 9,8 miljoonaa kiloon. (STT)

Afrikan tähden
loiste ei sammu

Afrikan tähden lumo säilyy. Se on Suomen ylivoimaisesti suosituin seurapeli ja nostalginen klassikko, jota on myyty Suomessa 1,5 miljoonaa kappaletta ja yhtä monta on lähenyt vientiin. Afrikan tähti on käännetty kaikkiaan 13 kielelle.

Kari Mannerla suunnitteli pelin melkein puoli vuositaa sitten reilusti alle 20-vuotiaana. Se oli hänen kuudestoista pelinsä - ja ainoa, joka jäi elämään.

"On liikututtavaa, miten lapsellisella tietämyksellä se on tehty. Esimerkiksi lentoasemia on paikoissa, joihin ei todellisuudessa pääse kuin kävelen."

Kari Mannerla kävi Afrikassa ensimmäisen kerran 1980-luvun alussa. (TS)

Norrback
Kaakkois-Aasiaan

Ministeri Ole Norrback (r) lähtee vienninedistämismatkalle Kaakkois-Aasiaan. Norrbackin mukana on liki 20:n yritysjohtajan valtuuskunta. Norrback ja suomalaiset yritysjohtajat käyvät Vietnamsa, Filippiineillä ja Thaimaassa.

Tuoreimmat tilastot kertovat, että Suomen vienti Kaakkois-Aasiaan on kasvanut. Tilastot eivät kuitenkaan ulotu syyskuuta myöhemmäksi, eivätkä Kaakkois-Aasian talousongelmat vielä näy niissä. Suomi vie Kaakkois-Aasiaan tavaraa saman verran kuin Ranskaan. Suomen Kaakkois-Aasian kauppaa on reilu neljä prosenttia Suomen kaudesta viennistä. (MTV3)

Hautala suosittelee
vihreille Emua

Heidi Hautala

Vihreiden EU-parlamentaarikko Heidi Hautala toivoo puolueensa tukevan Suomen Emu-jäsenyyttä. Hautala sanoo äskettäisessä *Helsingin Sanomien* haastattelussa, että näissä olosuhteissa on ilmeisesti viisaampaa olla mukana Emussa kuin sen ulkopuolella.

Vihreän liiton on tarkoitus päättää Emukannastaan lähipäivinä. Muut hallituspuolueet ovat jo ilmaisseet olevansa Emujäsenyyden kannalla. (STT)

Ihmissalakuljetus
Suomeen lisääntyy?

Rajavartiolaitoksen uuden komentajan kenraaliluutnantti Hannu Ahosen mukaan Suomen itärajalla on jo nähty merkkejä ihmisten salakuljetuksesta Suomeen.

Venäjällä lasketaan olevan useita satoja tuhansia kolmansien maiden kansalaisia, jotka yrittävät päästä länteen. Ahosen mukaan Suomi on näille ihmisille hyvä kohdema, koska Venäjän kanssa ei ole voimassa olevaa luvattomasti maahan tulleiden takaisiitosopimusta.

Helsingin Sanomien haastattelussa kenraali Ahonen arvelee, että Rajavartiolaitoksen supistukset ovat ohi. Kaikki nykyiset toiminnot voidaan säilyttää, mikäli laitoksen rahoitus säilyy nykyisenä, sanoo vuoden alusta komentajana aloittanut Hannu Ahonen. (HS-MTV3)

MITÄ SUOMI LUKEE

KOTIMAINEN KAUNOKIRJALLISUUS

1. Hietamies, Laila Viktoria (Otava)	6. Oranen, Raija Pitkät hiukset (Gummerus)
2. Päättalo, Kalle Juoksuhautojen jälkeen (Gummerus)	7. Hotakainen, Karl Klassikko(WSOY)
3. Tuuri, Antti Lakeuden kutsu (Otava)	8. Frangén - Heikura - Liikka Alivaltiosihtööri, Huippuvirallinen kirja (Otava)
4. Paasilinna, Arto Tuomiopäivän aurinko nousee (WSOY)	9. Kauranen, Anja Arabian Lauri (WSOY)
5. Suomalainen, Karl Karin autokirja (Recallmed)	10. Lander, Leena Iloisen kotipaluu asuinajat (WSOY)

MUU KIRJALLISUUS

1. Turtola, Martti Aksel Fredrik Airo (Otava)	Suuri toivelaulukirja 14 (Warner/Chappell)
2. Heikinheimo, Seppo Mätämunan muistelmat (Otava)	7. Salminen, Esko - Kinnunen, Ralla Elämä Eskona (WSOY)
3. Rajala, Panu Enkeli tulella (Otava)	8. Sarasvuo, Jari Sisäinen tuli (Writers House)
4. Mitä Missä Milloin 1998 (Otava)	9. Valtonen, Leila Yhdeksänkulmainen peili (Kirjapaja)
5. Guinness Suuri ennätyskirja (Helsinki Media)	10. Tawaststjerna, Erik Sibellius (Otava)
6. Uusitalo, Heikki toim.	

TILASTO PERUSTUU ERI PUOLILLA SUOMEA OLEVIA KIRJAKAUPPOJEN JA KIRJAVÄLITYKSEN MYNTIIN AJALLA 1.-5.12.1997

Ahtisaari ryhtyi parantamaan suhteita Ruotsiin

Suomen Tasavallan presidentti Martti Ahtisaari ryhtyi uudenvuodenpuheessaan korjaamaan Suomen ja Ruotsin viime viikkoina kiristyneitä suhteita.

Ahtisaaren mielestä Suomi ja Ruotsi ovat nyt lähempänä toisiaan kuin koskaan Suomen itsenäisyyden aikana.

Presidentti totesi, että läheisyydestä on saatu yhä enemmän konkreettisia tuloksia. Sitä eivät voi hänen mielestään himmentää vähäiset mielipide-erot asioissa, jotka eivät koske keskinäisten suhteiden ydinaluetta.

Ahtisaari ei maininnut, mitä mielipide-eroja hän tarkoitti, mutta näkyvimmin ovat viime viikkoina kiistelleet Suomen ja Ruotsin pääministerit EU-politiikasta. Suomen pääministeri Paavo Lipponen (sd) arvosteli EU:n huippukokouksessa joulukuussa Luxemburgissa Ruotsia ja myös Tanskaa näiden kannasta EU:n laajentumiseen. Lipposen mielestä pohjoismaisten naapurien ajama pyrkimys aloittaa neuvottelut kaikkien hakijamaiden kanssa olisi merkinnyt laajentumisen hidastumista ja mahdollisesti myös Viron putoamista pois ensimmäisestä aallosta.

Ruotsin pääministerin Göran Perssonin kerrottiin syyttäneen Suomea Baltian maiden pettämisestä, mutta Perssonin lehdistöavustaja torjui väitteen. Joulun alla Lipponen palasi kiistoihin lehtihaastattelussa, jossa hän katsoi Ruotsin olevan EU:ssa vain toisella jalallaan, koska maa ei ole tehnyt myönteistä ratkaisua talous- ja rahaliiton emuun liittymisestä.

Ahtisaaren mainitsemina konkreettisina tuloksina Suomen ja Ruotsin läheisyydestä voidaan pitää Meritan ja Nordbankenin yhdistymistä sekä maiden turvallisuuspoliittisen yhteistyön tiivistymistä.

Pääministerit pääsevät sel-

vittämään vähäisiä mielipide-erojaan viikon päästä, kun Pohjoismaiden sosiaalidemokraateilla on 14. ja 15. tammikuuta kokous Helsingissä.

Suomen asema hyvä

Presidentti Ahtisaari arvioi uudenvuodenpuheessaan, että Suomen turvallisuuspoliittinen asema on hyvä. Hänen mielestään sotilaallinen kehitys pohjoisessa Euroopassa on kulkenut yhteistyön ja aseiden vähentämisen suuntaan. Presidentti Boris Jeltsinin ilmoitus Venäjän asevoimien supistuksista Suomen lähiympäristössä on Ahtisaaren mukaan hyvä uutinen.

Ahtisaaren mukaan Suomen puolustusvoimien kehittämistä jatketaan. Yksi tärkeä ratkaisu on kysymys jalkaväkimiinoista. Suomi on pitänyt kiinni jalkaväkimiinoista, vaikka muut EU-maat ovat sitoutuneet luopumaan niistä.

Ahtisaari korosti, että on tärkeää, että juuri maanpuolustuksen suurista linjauksista Suomessa voitaisiin tehdä päätökset kansallisen yhteisymmärryksen pohjalta.

Ruotsin lisäksi Ahtisaari mainitsi puheessaan Suomen lähinaapureista myös Viron ja Venäjän. Presidentti totesi, että Viron EU-jäsenyyden neuvottelujen käynnistyminen kuvaa hyvin sitä myönteistä kehitystä, joka liittyy kylmän sodan päättymiseen sekä Euroopan unionin merkitykseen tässä valtavana muutoksessa. Venäjän ja Suomen suhde on Ahtisaaren mielestä nyt yhä enemmän luontevan kanssakäymisen suhde. Maiden välinen raja on nyt yhdistävä eikä erottava. Ahtisaaren mukaan Suomi rakentaa EU:n ja Venäjän välistä vuorovaikutusta. Suomen EU-politiikkaa arvostetaan ja Suomen jäsenyyden myönteinen merkitys Venäjälle on pantu merkille.

Euro tuo etuja

Ahtisaari tuki puheessaan voimakkaasti Suomen pyrkimystä mennä mukaan talous- ja rahaliitto Emun kolmannen vaiheeseen ensimmäisten joukossa. Hän arvioi, että uusi yhteinen valuutta euro vakauttaa osaltaan maailmanlaajuisia rahamarkkinoita, koska siitä tulee dollarin rinnalle toinen johtava valuutta.

Siirtyminen euroon merkitsee Ahtisaaren mielestä säästöjä ja valuuttariskien poistumista. Siitä hyötyvät etenkin pienet yritykset, joilla on ulkomaista lainaa. EU-politiikassa on Ahtisaaren mielestä erityisen välttämätöntä huolehtia hyvin siitä, että unionin rakennerahastojen tarjoamat rahoitusmahdollisuudet käytetään tehokkaasti hyväksi.

Suomen EU-neuvottelijoita Ahtisaari kiitti puheessaan siitä, että he saivat unionin tuolloiset päättäjät käsittämään, että Suomen pohjoiset luonnonolosuhteet ja laaja maa-alue tulee ottaa oikein huomioon.

Lapsiin huomiota

Ahtisaari aloitti puheensa toteamalla, että nuoriso osallistui runsaasti Suomen itsenäisyyden 80-vuotistapahtumiin. Hänen mielestään se osoittaa, että historia yhdistää sukupolvet ja tarjoaa perustaa terveelle kansalliselle itsetunnolle.

Erityistä huomiota Ahtisaari kiinnitti lapsiin. Hän mm. totesi, että lasten mielenterveyden hoitolaitoksiin on pitkät ja pidettyvät jonot. Presidentti vetosi sen puolesta, että juuri vaikeimmassa asemassa olevat lapset saisivat kaikkien täyden huomion.

Presidentti painotti turvallisen yhteiskunnan nojaavan lain ja järjestyksen kunnioittamiseen. Hänen mielestään on pidettävä huoli siitä, että poliisin tarvitsemat voima-

rat turvataan.

Oikeuslaitoksen on presidentin mielestä kestävä arvostelua. Oikeusajattelussa on etsittävä toimiva jännite

yrittämisen ja yksilöllisyyden sekä toisaalta yhteisvastuun, oikeuksien ja velvollisuuksien, yksilöllisyyden ja yhteisöllisyyden välillä. (STT)

Helsinki valmistautuu jo vuoteen 2000

Suomessa vuosi 2000 merkitsee ennen kaikkea sitä, että Helsinki täyttää 450 vuotta ja siitä tulee vuodeksi Euroopan kulttuuripääkaupunki.

Vuosituhanne vaihteen juhlintaa järjestääkin pääasiassa kulttuurikaupunkisäätiö. Suunnitelut ovat vielä pahasti kesken, mutta luvassa on useita tapahtumia eri puolille kaupunkia.

Ravintoloille ja hotelleille vuosituhanne vaihte on ilmeinen kultakaivos. Pöytä- ja huonevarauksia on tehty jo nyt ja osa ravintoloista ja hotelleista on varattu jo joillekin yrityksille.

(MTV3)

NEW YEAR'S SPEECH

from page 8

and freedoms and to develop the rule of law everywhere.

Economic growth has improved prospects for implementing these goals in many developing countries, especially in Asia, Latin America and Africa. On the other hand, the past year has seen many serious violations of human rights in places like Algeria and the Great Lakes region of Africa and preventing these violations will require the input of the international community.

I have spent a large part of my life in the service of the UN. National independence is perhaps the most central prerequisite for the implementation of human rights in every country. Development and also improvement in the human rights situation are achieved through patient cooperation.

Finland's human rights policy is founded above all on adding effectiveness to the work of the UN and its agencies and of regional human rights organizations. We are also striving within the limits of our possibilities to promote the development of the rule of law everywhere. This line has received recognition.

Alvar Aalto, the Finnish architect who is most esteemed internationally, always opened up his buildings to light, enticing brightness into our midst. I hope that in this year just beginning we as a nation will be able to receive more of the light of life and hope among us.

I wish all citizens a good and successful new year and the blessing of God.

RAIVAAJA

TILAUS JA/TAI OSOITTEENMUUTOS

Osoitteen muuttuessa
liittää vanha osoite mukaan

NIMI _____

OSOITE _____

Uusi tilaus _____

uudistus _____

Maksu \$ _____

TILAUSHINNAT:

USA: 12kk \$28.00; 6kk \$20.00; 3kk \$16.00
Ulkomaat: 12kk \$33.00; 6kk \$25.00

Raivaaja

P.O. Box 600

Fitchburg, MA 01420-0600

Puh. 508-343-3822 Fax: 508-343-8147

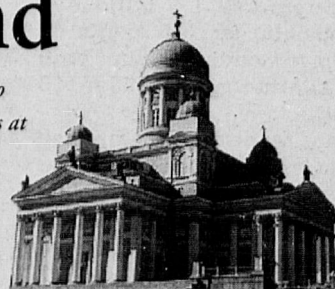
1998

FINNEXPRESS

Save on travel to
Finland

When you're thinking of going to Finland, one call to FinnExpress at Hanslin Travel Service can save you money on airline tickets, hotels, cars, cruises and other travel arrangements.

We have over 30 years experience in providing economical travel arrangements to Finland. For information and reservations, please call today.

Norvistä

Hanslin Travel Service Division

228 East 45th Street • New York, NY 10017

(800) 677-6454 • (212) 818-1198

New Yorkin
Suomalainen
Evankelis-luterilainen
SEURAKUNTA
at Park Avenue
Methodist Church
106 E. 86th St., NYC 10028
Services conducted
in Finnish language

For further information:
718-894-6178
718-892-2712

THE FINLANDIA FOUNDATION

Metropolitan Chapter, Inc.
Meetings every 2nd
Friday of the month from
October through May.
CENTRAL
PRESBYTERIAN
CHURCH

593 Park Ave & 64th St., NYC

Mailing address for
information
P.O. Box 2590
Grand Central Station,
New York, NY 10163